

# AMICULU FAMILIEI

FOIA BISEPTEMENARIA

PENTRU TOTE TREBUINTIELE VIETIEI SOCIALE.

Va esi in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre acestu anu e 1 fl. 50 er. v. a. 4 franci — lei noi. A se adresá la REDACTIUNEA foiei in Gherl'a. — Szamosujdr.

## ARMATEI ROMANE.

La intrarea ei triumfala in Bucuresti, 8/20 octomvrie 1878.

Bravi Copii ai Romaniei, veseli ati plecatu,  
 Ati plecatu cu steagulu tieriei mândru si curatu,  
 Si v'ati dusu peste hotare pentr'unu scumpu odoru.  
 Pentru-a tieriei ne-atêrnare pentru-alu ei onoru.  
 Si tovarasi bunu avut'ati dorulu viu din sênu:  
 Cã se duceti lumei vestea neamului românû.  
 Iar' alu tieriei glasu ve dise: „Mergeti, dragi copii,  
 Si ve întorceti, cum ve duceti: mândri, multi si vii!”

Bravi copii ai Romaniei, bine v'ati batutu,  
 V'ati batutu sub steagulu tieriei . . . sfântulu vostru scutu;  
 Si-ati invinsu cà la isbânda bunulu Domnedieu  
 A deprinsu alu tieriei palosiu si pe Domnulu seu.  
 V'ati batutu, precum stramosii se bateau cà lei,  
 V'ati batutu cà Feti-Frumosii din povesti cu smei;  
 V'ati batutu, precum in lume nimeni s'a batutu,  
 Si-a se bate cum Românulu singuru e facutu.

Bravi copii ai Romaniei, mândri v'ati intorsu,  
 V'ati intorsu cu steagulu tieriei ruptu . . . inse frumosu. . .  
 Mai frumosu de cum fusese, cà-ci de vulturi dasu,  
 Mândrulu dusimanului sôre sub elu a apusa.  
 Si-ati adusu neatêrnarea tieriei, dragi copii,  
 Si virtutea ostasiésca, si trofee miî.  
 Tier'a mândra ve saluta . . . doru-i s'a 'mplinitu. . .  
 „Bravi copii ai Romaniei, bine ati venit!”  
 Scipione Fonu Badescu.

## STEU'A ROMANIEI.

Mariel S'ale Elisabet'a, Dóm'n'a Romaniloru.

Multe stele suntu pe ceru,  
 Ochi de focu ce'n diua peru,  
 Dar' cà steu'a tieriei mele  
 Nu-i nici un'a între ele.  
 Dulce stea, bine-ai venit!

Dup'atâti'a secolu plini  
 De dureri si de suspini,  
 Dup'atât'a umilire  
 Si amara tânguire,  
 Acum ier' ai resaritu!

Multe flori suntu pe câmpii,  
 Cu mirosu si façe vii,  
 Dar' cà steu'a tieriei mele  
 Nu-i nici un'a între ele.

Stralucesce mândra stea!

Adi Românû 'ntineritu  
 Te saluta fericitu,  
 Cãci, in câmpulu bataliei,  
 Tu pe peptulu vitejiei  
 Infloresci, iubita stea!

Multe steaguri pe pamentu  
 Mândru fãlfaie in vântu,  
 Dar' cà steagulu tieriei mele  
 Nu-i nici unulu între ele,  
 Cà-lu poléie radi'a ta!

Adi vulturulu auritu  
 Din alu tieriei plaiu iubitu  
 Isi reia sub ceriu avântulu,  
 Fã se-lu admire pamântulu,  
 Aretandu-i calea sa!

Ier' tu, ângeru luminos,  
 Sufietu blându si mângaiosu,  
 Care 'n câmpulu bataliei  
 Tu si steu'a României  
 Sânteti totu aceeași stea.—

Dã acestei tieri mereu  
 Flórea sufletulu teu,  
 Si durerile-i profunde  
 Se voru sterge ori si unde  
 Va luci zimbirea tal

Gr. H. Grãdeã.

# IFIGENIA' A IN AULIDA' A.

Tragedia in 5 acte.

— După Euripide.<sup>1)</sup> —

## PERSONELE.

*Agamemnon*, rege in Argos, supremulu beliduce alu ostei elene plecate spre ocuparea Troiei.

*Menelau*, rege in Sparta, fratele lui Agamemnon.

*Clitemnestra*, muierea lui Agamemnon.

*Ifigeni'a*, fic'a lui Agamemnon si a Clitemnestrei.

*Achile*, ducele Mirmidoniloru.

*Unu servu*, betranu in cas'a lui Agamemnon.

*Unu anuntiatoriu*.

*Unu coru* de muieri si copile din Calchis.

Scen'a se petrece in Boeotia, in portulu Aulidei, in castrulu eleniloru porniti spre Troia. In drépt'a se vede cortulu lui Agamemnon. La inceputulu actului I. e nópte inca, dar' aproape de diori.

## Actulu I.

### Agamemnon si Unu servu.

*Agamemnon*.

Audi betrane! vino din cortu-ti pan' afara!

*Servulu*.

Me ducu, me ducu indata; dar' ce-i cu tine éra

O, rege Agamemnon?

*Agamemnon*.

Pe locu véi audi.

*Servulu*.

Aci-su. Mai tóta nóptea eu n'am potutu dormi,  
A betranetiei bóla amaru me chinuesce.

*Agamemnon*.

Ce stea-i ce'a, ce colo pe bolta stralucesce?

*Servulu*.

E Siriu, spre Pleiade<sup>1)</sup> grabindu fora 'nctare,  
Abia-i de jumatate sférsita-a sa carare.

*Agamemnon*.

Si nici o paseriora nu canta p'aici inea;  
Ventu, valuri dormitéza; linisceea e adinca.

*Servulu*.

De ce dar' far' odina din cortu-ti ai esitu,  
O rege Agamemnon? Vedi, totu e liniscitu  
In gîurulu Aulidei; nici pazitori afara  
Pe muri nu se vedu inca. Se mergemu in cortu éra.

*Agamemnon*.

Ferice esci betrane! si toti, câti fora nume  
Departé de primejdii traescu cá tine 'n lume!  
De cei cu rangu acést'a nu potu s'o dicu nici-candu.

*Servulu*.

Dar' rangulu e podób'a vietiei pre pamentu.

<sup>1)</sup> Euripide a fostu — pe terenulu dramaticu — unulu dintre cei mai renumiti poeti ai eleniloru din vechime. Dinsulu s'a nascutu cu 480 de ani inainte de Christosu si a scrisu 75 — unii dicu cá 92 — de tragedii, dintre cari 19 au remasu intregi pana in tempulu de astadi.

<sup>2)</sup> Siriu, Pleiade. Asié se numia: nesce stele, ce aréta apropiarea dioriloru.

*Agamemnon*.

Acea podóba insa e forte schimbatória.

A rangulu dorire e dulce, 'mbetatória,

Dar' multu amaru e rangulu si greu, candu lu posiedi.

Acusi de diei viéti'a-ti strivita ai s'o vedi,

Acusi te intristéza si-ti casiuna doreri

A omeniloru datini si varie pareri.

*Servulu*.

Nu-mi place, s'audu ast'felu vorbindu unu barbatu  
mare.

Atreu, eternu ferice se fii, te-a nascutu óre?

Ba nu, o, Agamemnon! ci ai, p'intre placeri

Se suferi, cá totu omulu, si chinuri si doreri.

Acést'a-i legea sortei; de-ti place, de nu-ti place:

E stabila si 'ncontr'a-i nimica nu poti face. —

Dar' tu langa candel'a-ti aprinsa, ce-va scrii,

Apoi luandu scrisórea, tempu lungu in mani o tii,

O sigiledi odata, apoi o desfaei éra,

O stergi si josu lasandu-o, suspini cu gele amara.

Nimicu nu faci cu minte, ci totu cá unu nebunu.

Ce s'a 'ntemplatu cu tine, o! regele meu bunu?

Ce-ti casiuna dorere? te rogu, spune-mi ingraba.

Unu omu credintiosu tie, unu servu blándu te intréba,

Pe care alu teu sóru, Tindaru, ti-la donatu,

Cu scump'a ta muiera candu nunt'a ti-ai serbatu.

*Agamemnon*.

Trei fice a' nascutu Leda, a lui Thestios féta:

Pre Foebe. Clitemnestra (muierea-mi adorata),

Si — Elen'a — acarei mana s'o céra au venitu

Toti junii d'in Greci'a cu nume mai vestitu,

Jurandu asupra altoru in casu de refusare

Totu insulu intru sine o crunta resbunare.

Tindaru stá cu 'ndoéla si 'n sine se intrebá:

Ce-ar' fi óre mai bine? s'o dea cuiva, séu ba?

In fine-o legatura se faca i-veni 'n minte,

De tineri intarita cu saere juraminte:

P'acelu, acu-i muiera va fi Elen'a sa,

Cu toti cá-oru fi gata ori candu alu ajutá;

Si-ori cine de s'ar pune muiera-i s'o rapéseca,

Cu a loru arme p'acel'a ei voru se-lu nimicéseca,

Elenu se fia dinsulu, séu ori ce crudu barbaru.

Si toti candu se jorara, parintele Tindaru

Cu-a sa minte vieléna pe toti i-a insielatu,

Lasandu cá se-si aléga copil'a de barbatu

P'acel'a ce-i mai place din junii ce-o cereau,

Dorere, ea si-alésa atunci pe Menelau.

Dar' nu preste multu, éta, din Frigia cá vine

Paris, (ce spunu ca-odata fú jude între dine<sup>1)</sup>)

<sup>1)</sup> Cu ocasiunea unui ospetiu, la care erau adunati toti dieii si dieitiele, dieiti'a Iride a aruncatu între celelalte unu meru de auru

In haine lucit6rie de auru imbracatu;  
 Si-abia elu cu Elen'a in Spart'a fa6ia-a datu:  
 Candu ambii se aprinse de-a-amarului flacara  
 Si 'n fuga spre ai Idei munti negri se luara,  
 Ne-aflandu-se acasa barbatulu Menelau.  
 Acest'a apoi facut'a toti junii ce erau  
 In Greci'a la lupta cu arm6 'n mani se 6sa,  
 Precum ei mai 'nainte lui Tindaru se jurase,  
 Si-amaru se pedeps6sca estu faptu nerusinatu.  
 Armati deci toti elenii indata s'au sculatu  
 Si 'n portulu Aulidei cu multe nai intrara,  
 Cu scuturi de-aperare, cai multi si multe cara.  
 Aici apoi de duce chiar' eu fii proclamatu,  
 (O! asta grea onore c6-ci altoru nu s'a datu!)  
 Intr6g'a-ne ostire de multu aici sosita  
 Din portu esi nu pote, de ventu fiendu lipsita.  
 Deci augurulu Calchante, candu noi ne sfatuiamu,  
 A disu se-mi dau dreptu jertfa, copil'a ce o am.  
 P'altariulu Artemidei<sup>1)</sup> atunci vomu av6 ventu,  
 Si restorn6-vomu Troi'a, dar' alt'eum nu nicicandu.  
 Eu audiendu aceste, patrunsu de 'nfiurare  
 Lui Taltibiin indata am datu porunca tare  
 Se spuna ca a fi duce de-acum nu mai voiescu,  
 Ne-avendu putere 'n sufletu copila-mi s'o jertfescu.  
 Dar' Menelau in urma, cu vorb'a sa vicl6na  
 Sei6 vai! se me indemne l'o fapta asi6 tirana;  
 Si me fac6 a serie acasa la muiere  
 S'aduca aici copil'a, c6ci Achile o cere,  
 Si pan' din a mea casa elu nu se va 'nsur6  
 Cu 6stea nu voiesce de-aice a plec6.  
 Ast'felu, numai, sperat'am s'o potu face se vie;  
 Ac6sta scornitura d'in Greci nime n'o scie  
 Decatu Menelau, numai, Calchante si Odiseu.  
 Dar' ce-am gresitu atunce, acuma se indreptu vreu  
 Prin asta epistol6, pe care mai 'nainte  
 VEDIUTU-MAI scriendu-o, sterg6ndu-o, fora minte.  
 Mergi iute dar' betrane, cu dins'a in Argos.  
 Fiindu ca te sei6 in sa bunu servu si credinciosu:  
 Audi si prin cuvinte in ea ce insemnaiu.

*Servulu.*

O, spune-mi, se convina cu dins'a si-alu meu graiu.

*Agamemnon.*

„In urm'a epistol6i, ce 'ntaiu tu ai primitu,  
 O! fiic'a Ledei, 6ta o alt'a ti-mai trimitu:

cu inscrip6iunea: „Celei mai frum6se,“ pentru care s'a escatu o c6rta infocata intre Junone, Minerva si Venerea. Dieulu Joe a pusu de judecatori6 intre ele pe junele Parisu, fiulu regelui din Troia, care apoi a datu Venerei merulu celu de auru, judecandu-o prin ac6st'a pe dins'a de cea mai frum6sa. Venerea, dreptu multiamita, i-a promisui lui de so6ia pe cea mai frumoasa muiere din Greci'a. Ace'a er6 Elen'a so6i'a lui Menelau, pe care Parisu nu preste multa a rapit'o. Din ac6st'a s'a escatu apoi resbelulu troianu, care a duratu 10 ani.

<sup>1)</sup> Artemide, la romani Diana, er6 dieit'a venatului. Agamemnon impus6cise unulu dintre cerbil consacratu ei; pentru ace'a a trimisu ea ventu nefavoritoriu asupra ostei, si-a pretinsu sacrificarea Ifigeniei.

Se nu vii cu copil'a in portu aici la mine,  
 C6-ci nunt'a vomu serb6-o in anulu care vine.“

*Servulu.*

Dar' mirele Achile, vedindu-se 'nsielatu  
 Ce va se d6ca ore? Nu va fi maniatu  
 Pe tine si-a ta s6cia?

*Agamemnon.*

Si ac6st'a me infrica.

*Servulu.*

Ce d6ci deci la ac6st'a?

*Agamemnon.*

Dar' ast'a nu-i nimica.

Unu fietu pretestu e, numai, a lui Achile nume,  
 De nunta chiar' nimica elu nu scie pe lume,  
 Nici ce voimu se facemu, nici ce'a ce-am promisui  
 Muirei si copilei in cartea ce le-am scrisu.

*Servulu.*

Grozavu, o! Agamemnon! copil'a-ti de acasa  
 S'o chiami aici, dic6ndu-i c6-acusi va fi mir6sa,  
 Apoi pentru elenii p'altariu se o jertfesci.

*Agamemnon.*

Vai mie! nebunese6 lucrat'am, dreptu vorbesci,  
 Blastemu va se m'ajunga. Dar' p6si, betrane, d6te,  
 Uitandu de betran6tia, mergi, fugi, c6tu poti de iute!

*Servulu.*

Me ducu o! imperate.

*Agamemnon.*

Grigi, nu sied6 in cale,  
 S'adormi pe malulu verde a vr'unu riu din vale.

*Servulu.*

De-ace'a se nu aibi frica.

*Agamemnon.*

6r' candu vei fi la cruce

De drumu, ia s6m'a bine, vedi, nu cum-va se duce  
 Vr'unu caru pe langa tine, in care suridiendu  
 S'apropie copil'a-mi de-acestu fatalu pamentu.

*Servulu.*

Audu o! imperate!

*Agamemnon.*

Si de-i ved6 c6 vine

In pomp'a, care unei mirese se cuvine:

Intorce-i carulu iute, trimite-o indreptu.

*Servulu.*

Dar' crede-va ea ore, c6 ce dicu eu, e dreptu?

*Agamemnon.*

Aibi grigi6 de sigilulu acestei epistol6.

Acel'a va s'arete, c6 nu spui vorbe g6le.

Acuma in sa du-te, c6 'n ceriulu fara nori  
 Aprinsa e faci'a maretiei Aurori.

Ajuta-mi si tu ce-va la aste chinuri grele:

Ferice pana 'n fine nu-i nime pe sub stele.

(Servulu pornesce cu scrisorea, Agamemnon intra in cortu, si remane pe scena corulu de muieri, care intoneza cate-va cantece despre ostea pornita in batalia.)\*

\* In teatrele greciloru din vechime locul muiceii (orchestr'a) de adi, ce suna intre acte, lu-suplenia unu coru vocalu, care la finea

## Actulu II.

### SCEN'A I.

#### Servulu si Menelau.

*Servulu.*

Nedreptu e, Menelae, si neiertatu, ce faci!

*Menelau.*

Mergi . . . domnului teu astadi esci pre fidelu . . .  
nu-mi placi.

*Servulu.*

Cu ast'felu de ocaru tu 'mi-faci onóre multa.

*Menelau.*

De vrei se nu plangi, insa, de mine acum asculta.

*Servulu.*

Acésta epistóla n'ai dreptu se o desfaci,

*Menelau.*

Nici tu, necasu prin dins'a la toti cá se ne faci.

*Servulu.*

Mergi, cérta-te cu altii, dar' lasa asta carte.

*Menelau.*

N'o lasu pentru nimica.

*Servulu.*

Nici eu din a mea parte.

*Menelau.*

Voiesci se spargu cu sceptru-mi alu teu capu ruginosu?

*Servulu.*

Unu servu pentru stapánu-i se móra, e frumosu.

*Menelau.*

Destulu! limb'a-ti servila pré multe clevetesce!

*Servulu.*

Stapane, Agamemnon! nu vedi cum me opresce?  
Scrisórea ta din mana cu sila elu mi-o scóte!

### SCEN'A II.

#### Cei de susu si Agamemnon.

*Agamemnon.*

Ce sgomotu, chiar' la usia-mi? Oprí cine te póte?  
De ce o! Menelae, asié eu focu te certi? . . .

*Servulu.*

Te rogu, a vorbí ântâia pe mine se me ierti.

*Menelau.* (catra Agamemnon).

Privesce dreptu in fația-mi; asié vreu se-ti respundu.

*Agamemnon.*

Séu credi cá de-a ta fația dór' voiu se me ascundu?

*Menelau.*

Nu vedi asta scrisóre, ce-atata reu contiene?

*Agamemnon.*

Ba vedu, si chiar' ace'a voiescu s'o lasi din mane.

*Menelau.*

Ba nu, pâna toti grecii cuprinsu-i voru vedé.

*Agamemnon.*

Ce? dór' ai desfacut'o, si scii ce-i scrisu in ea?

*Menelau.*

Asié-i, am desfacut'o, cunosecu, ce-ai lucratu, bine.

*Agamemnon.*

Cum ai potutu lua-o? au nu ti-a fostu rusine?

*Menelau.*

Stám ici, pandindu nu vine copila-ti din Argosu.

*Agamemnon.*

Dar' ce ai cu ale mele, tu, omu nerusinosu?

*Menelau.*

Asié mi-a placutu mie. Nu-su robulu teu. Ce-mi  
pasa?

*Agamemnon.*

Dar' eu de adi 'nainte nu-su domnu in a mea casa?

*Menelau.*

Cà-ci n'ai vointia firma, esci forte schimbatiosu.

*Agamemnon.*

Tu me 'nsielasi cu gur'a-ti. Veninu periculosu  
Suntu vorbele frumóse a celoru de nimica.

*Menelau.*

Ba crede-me, o minte necopta mai multu strica.  
Se nu te superi, numai ce-i dreptu voiu se-ti vorbescu.  
Candu audísi, cà grecii spre Ilionû pornescu,  
Scii cum amblai in taina se poti fi beliduce?  
La toti le stringeai man'a, cu toti vorbeai atunce,  
Si dai ori cui intrare, de si nu se rugá,  
Vrendu ast'felu a multimei placere a caseigá.  
Dar' cum sosisi la cârma, schimba-tu-te-ai indata;  
Dispretiu fû a multimei si-amiciloru resplata.  
Te incuiai in casa, de unde raru esiai,  
Si 'n starea-ti fericita nici candu nu eugetai,  
Cà omulu de caracteru, de si-ajunge la bine  
Naravulu se si-lu schimbe de locu nu se cuvine,  
Cî chiar' atunci se fie amicu mai devotatu  
Candu sortea indurata mai mari bunuri i-a datu.  
Atât'a ti-spunu ântâia; acést'a-i prim'a-ti vina.  
Sositu apoi aice cu ostea ce elina  
Te-au prinsu fiori de mórte lipsindu-ti bunulu ventu.  
Si candu voiau ostasii se lase-acestu pamentu,  
Si se re'ntorne éra la vétr'a loru dorita:  
Scii cum umblai atunce cu anim'a cernita,  
Vediendu cà beliduce nu poti ast'felu se fii,  
S'acoperi cu ostirea-ti a Troiei verdi campii?  
Si-ai dísu, venindu la mine: »Ce se sciu face 'n lume,  
Se nu-mi pierdu demnitatea si marele renume?«  
Ér' candu Calchante-augurulu a dísu cá se jertfesci  
Copil'a-ti Artemidei, cu ostea de doresci  
A merge mai departe: tu ne-ai promis atunce  
Cu minte liniscita, cà jertfa-o vei aduce.  
Si nesilitu de nime (acést'a se n'o dici!)  
Ai scrisu muierei tale, s'aduca 'ndata-aici  
Copil'a-ti, sub pretestulu cà Achile o cere.  
Acum insa eu afiu cà ai alta parere,

fiesce-carui actu intóná cate unu canteu din mai multe strofe, ba adeseori luá parte inca si in dialogulu personelor. In incercarea de fația suntu traduse numai partile strictu dramatece, fora de cantecele corului, cari in tragediele lui Euripide jóca numai unu rolu de totu secundariu. Oparile lui in mai multe privintie forméza transitiune dela tragedi'a antica la ce'a moderna.

Cà-ci alta carte scris'ai acasa inca 'n diori,  
Cà celu ce nu vrei altulu copil'a se ti omori.

*Agamemnon.*

Asié-i.

*Menelau.*

Totu acestu aeru te-a auditu si-atunce  
Candu ne-ai promis cu jertf'a ceruta-o vei aduce.  
Dar' cu domni'a ast'felu patiescu sute si mii:  
Se batu se o cascige prin multe maestrii.  
Abia o ajungu in sa, si fugu de dins'a éra  
Ne-avendu poteri se porte a ei sarcina amara  
Dar' mila nu de tine, de Greci'a am eu,  
Cà-ci lupt'a cu barbarii toti Grecii adi o vreu;  
Ér' pentru a ta voia, si pentru scump'a-ti fiica  
Vomu fi de risu la lume, cà-ci n'omu face nimica.  
La cârma eu pe nime n'asiu pune pentru bani:  
Curagiu in pieptu, si minte matura de multi ani  
Se cere, cá se aiba in capu unu beliduce,  
Cà-ci prin aceste, numai, multímea se conduce.

*Agamemnon.*

Eu nu cu-asié furia ce 'ntine-acum zarescu,  
Cu vorbe mai modeste voiu se te dogenescu,  
Sciendu ca asta data c'unu frate am de a face.  
La celu onestu tractarea onesta i mai place.  
Ce planuri ai, de ochi-ti in sange-i invertesci?  
Ce-ti casiuna dorere? ce vrei si ce doresci?  
Vrei o muíere buna? se-ti dau nu-mi sta 'n putere  
S'o fii pazitu mai bine, c'avut'ai tu muíere.  
Dar' reu tractandu cu dins'a, a mersu, te-a parasitu.  
Si-acum pentru gresiél'a-ti se fiu eu pedepsitu?  
Séu dór' te intristéza modest'a mea onóre?...  
Ai vré muíere buna se ai, si iubítoria,  
Ne-cugetandu la ce'a ce-i bunu, cuvenintiosu,  
— Cà-ci reulu place, numai, la celu malitiosu! —  
Si pentru cá adi umblu se 'ndreptu a mea erore,  
Eu lucru nebunesc? dar' tu intieptu esci óre,  
Candu cauti o rea muíere ce-odata te-a lasatu?  
Lui Tindaru, petitorii sucursu toti i-au juratu,  
De zimbetulu sperantiei fiendu toti amagiti:  
Dar' nu de-a ta putere se jóre au fostu siliti!  
Acum'a mergi cu dinsii pe campu de batalia,  
Acusi amaru platívei acésta nebunia,  
Cà-ci Dieii, juramentulu, ce in favorea ta  
A fostu facutu in pripa, voru sci alu judecá.  
Copil'a-mi in sa nu voiu ucide-o nici-odata.  
Alu teu lucru-i, muíerea-ti se fia resbunata.  
Séu eu se plângu di-nopte, doreri hranindu in pieptu,  
Ca-a ficei mele viétia am stins'o fara dreptu?  
Atat'a-ti spunu, cu vorbe deschise si pucine,  
Tu fá acum ce-ti place, eu facu cum sci ca-i bine.

*Menelau.*

O, vai! dar' nu mai am eu amici p'acestu pamentu?

*Agamemnon.*

Càci vrei de vii a 'mpinge amici-ti in mormentu.

*Menelau.*

Prin ce poti s'areti óre, cá esci cu mine frate?

*Agamemnon.*

Prin vorbe intiepte si blande, nu turbate.

*Menelau.*

Amicii cu credintia totu un'a-su si 'n doreri.

*Agamemnon.*

Si nu se, unulu p'altulu, impingu la neplaceri.

*Menelau.*

Aceste pentru tíera le rabdi, nu pentru mine.

*Agamemnon.*

Ba patri'a intréga adi rabda pentru tine!

*Menelau.*

Crudu vendiatoriu, remâni dar' in sumeti'a ta!  
Eu voiu alte midiulóce si-amici a-mi cascigá.

SCEN'A III.

Cei de susu si unu anuntiatoriu.

*Anuntiatoriulu.*

Bravu duce Agamemnon! se fii cu bucuria!  
Ti-aducu copil'a scumpa, ce-i dicu Ifigeni'a;  
Cu ea si Clitemnestr'a, muíerea-ti, a venitu,  
Si gingasiulu Oreste, copilulu teu iubitu.  
Fii veselu, cà-ci e multu adi, decandu tu i-ai lasatu.  
Fiendu in sa ca drumulu celu lungu i-a cam stricatu.  
S'au dusu, a loru picíore in riu se-si recoréscu:  
Ér' eu lasat'am caii prin érba cá se pasca  
Si am venitu a-ti spune se faci mari pregatiri,  
Cà-ci, cum vediui, prin castre s'au si latitu adi sciri,  
Copil'a-ti cà-i de fácia. Multímea se 'mbuldiesce  
In giuru-i cá s'o védia. La cei mari le zimbesce  
Noroculu si viétia ori unde pre pamentu.  
»Ce? nunta va fi ore? — dicu omenii 'ntrebandu —  
Séu Agamemnon vrut'a copil'a a-si vedé?  
De-ace'a i-a scrisu se viðe? « Ér' unii dicu asié:  
»P'altariulu Artemidei voiescu s'o sacrifice!  
Si-altii: »Ore cine e mirele-i ferice?«  
Dar' gatá-te, stapane, de capu pune-ti cununa;  
Si 'ncasa-ti, Menelae! tu fá o nunta buna,  
Cimpoile se sune, picíorele se salte:  
Sosit'a adi a fetei di de placeri inalte!

*Agamemnon.*

E bine, tóte-su bine, te dù numai in cortu. —  
Vai mie! asta sorte grea cum se o suportu?  
Ce se sci face óre, o eu nefericitu!  
Destinulu celu puternicu m'apésu pré cumplitu.  
Vr'unu Dieu este in contr'a-mi, mai tare decâtu mine,  
Intrigi acarui mana sci tiese multu mai bine.  
Ferice de aceia, ce 'ntro coliba mica  
Se nascu. Ei in dorere potu plange fara frica.  
La cei mari in sa-acést'a s'o faca nu-i ertatu.  
Viétia loru o 'ndrépta multímea ne'ncetatu.  
Vai mie, mi-e rusine o lacrima-a scapá,  
Si mi-e rusine éra-si, cá nu potu lacrimá  
Candu sórtea me lovesce mai reu, mai fara mila.  
O! ce se dicu muíerei acusi despre copila?  
Cum voiu se cautu in fácia-i si cum se o primescu?

Vai! sum pierdutu îndata ce-aici ele sosescu. . . .  
 La ce-au si venitu ore? . . . Dar' trebuiá se vie,  
 Logodn'a s'o serbeze si dulcea cununía.  
 Acusi va fi mirésa serman'a mea copil'a!  
 Mirés'a mortii negre. Vai, ce se-i facu de mila?  
 Par' e'o audu dicéndu-mi: „O tata! vrei se moru?  
 Acést'a-i nunt'a celei ce-ardea de alu teu doru?  
 Orest', si elu va plânge cu lacrimi langa ea,  
 Si ce dicu a lui lacrimi, va sci anim'a mea! . . .  
 Vai, vai! Fug'a Elenei cu Parisu ma pierdutu!  
 Aceste rele tote ei, numai, le-au facutu!

*Menelau.*

Da-mi man'a ta fratiésca s'o stringu, frate iubitu!

*Agamemnon.*

Ací e. Tu invins'ai; eu sum nefericitu!

*Menelau.*

Me juru pe memori'a strabuniloru mei, frate,  
 Cá cele ce voiu díce, din anima-su luate.  
 Candu te-am vediutu de gele cá plângi, m'am in-  
 tristatu,  
 Si lacrimi 'mpreuna cu tine am versatu.  
 Acum'a me lasu, éta, de prim'a mea parere,  
 Se nu dici ca-ti vreu reulu, si alta ti-voiu cere:  
 Copil'a n'o ucide! acést'a nu o vreu.  
 Nu pune alu meu bine 'nainte de alu teu.  
 Se plângi tu, pe candu mie placeri voru se-mi zim-

bésca,

Se piéra a ta casa, si-a mea se inflorésca:  
 Acést'a nici odata n'o vreu. Au, de mi-e dorn,  
 Femei multu mai placute nu suntu, cá se me 'nsoru?  
 Pentru o rea femea se pierdu unu frate bunu?  
 Si-o blanda copilóra? . . . Erám tineru nebunu. . . .  
 Dar' lucrulu mai de-aprope cercandu-lu, am vediutu  
 Ce chinu e a ucide fiinti'a ce-ai nascutu.  
 Apoi fiendu cu mine de-unu sânge, mi-e si mila.  
 Se mora pentru-amoru-mi p'altariu, biat'a copila.  
 Dar' ce si are dins'a cu perfid'a Elena? —  
 Se ésa deci îndata de-aici ostea elena;  
 Si tu in lacrimi faci'a mai multu nu ti-o scaldá,  
 Vediendu-te, sum si eu silitu a lacrimá.  
 Mergi, grigi de a copilei norocu in venitoriu;  
 Gândindu la planulu nostru, me prinde unu floru.  
 Vedi m'am schimbatu de totulu. Asié se si cuvine.  
 Acuma simtiescu éراسi cá sum frate cu tine.  
 Asié facu totu-de-a-una cei bupi si cu credintia:  
 Alegu calea cea buna si esu din suferintie.

*Agamemnon.*

Te laudu, Menelae, cá ast'felu te-ai schimbatu.  
 La cugetu si la vorbe, ce nici n'am acceptatu.

*Menelau.*

O, nu numai odata se 'ntempla între frati.  
 Cá ur'a séu amorulu i face desbinati!  
 A mea anima insa discordi'a uresce.

*Agamemnon.*

Dar' am ajunsu acolo, cá sortea me silesce  
 Copil'a a-mi ucide.

*Menelau.*

Sili cine te pote?

*Agamemnon.*

Greci'a rescolata, ostirile ei tóte.

*Menelau.*

N'ai grigiá. Pe copila trimite-o ér' acasa.

*Agamemnon.*

P'ascunsu s'ar poté dóra, dar' altu cugetu m'apésa.

*Menelau.*

Ce? de poporu ai frica?

*Agamemnon.*

Augurulu le va spune,  
 Me temu, in ce stá lucrulu de n'avemu venturi bune.

*Menelau.*

Deci mora elu ántáie. E lucru pré usioru.

*Agamemnon.*

Augurii-su cu-ambitiune; e rea si viéti'a loru!

*Menelau.*

Ei suntu omeni netrebniei, nu folosescu nimica.

*Agamemnon.*

Dar' celu ce-mi veni 'n minte acuma, nu te 'nfrica?

*Menelau.*

De unde, pana nu-mi spuni, cá cine-i?

*Agamemnon.*

Odiseu;

Elu scie deja tóte.

*Menelau.*

Elu nu-ti voesce reu.

*Agamemnon.*

Me temu, e vicleanu fórté, si de poporu iubitu.

*Menelau.*

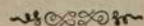
Ai dreptu, si de-ambitiune in sufletu e domnitu.

*Agamemnon.*

Acuma 'nchipuesce-ti, candu elu se va sculá  
 Si-amblandu p'între multíme, la toti va esplicá,  
 Ce-a profetitu augurulu, si ce am promis eu,  
 Si cum am schimbatu éراسi pe locu cuventulu meu:  
 Ast'felu sumutiandu óstea, negrindu-ne pe noi,  
 Va face se ne-omóra ostasii p'amendoi,  
 Si fiic'a-mi s'o jertfésca. In Argosu asiú fugi:  
 Dar' voru veni pe urma-mi, si tiér'a-mi voru strivi.  
 Aceste me infrica, . . . amaru de capulu meu!  
 Cum m'au lasatu toti dieii in tempulu acestu greu. . .  
 De un'a mai grigi, numai, prin castre adi ambládu:  
 Muíerea-mi se nu scie de locu ce am in gându,  
 Pan' faptulu impeni-voiu! Asié dór' voiu poté  
 Cu lacrimi mai pucine copil'a a-mi junghié.

(Va urmá.)

*Petru Dulfu.*



### Ceva despre datinile unoru femei europene.

Nu te teme, frumoása cetitóre, nu te bucurá cumva,  
 stimabile cetitoriu, cá-ci nu am intentiunea a vorbí aici  
 despre femeile nóstre, femeile civilizatiunei si ale progre-  
 sului, ci numai despre cele din orientu.

Cà ce'a ce s'ar poté inea dice despre cele prime, despre noi occidentalele, s'a vorbitu, s'a discutat si s'a scrisu deja atâtă, încâtu intru adeveru abia mai remane a dice ceva despre ele.

Michelet si Huxley, Wallace si Rousseau, Barrenbach si Häckel, Darwin si cum i mai chiama pre toti acei barbati cari s'au ocupatu de noi, ni-oru contemplatu si descrisu din punctulu de vedere scientificu, criticu, poeticu si natural-istoricu.

Ni-oru numitu deja poem'a creatiunei, visulu fantasiei, deliciulu superioru si turmentulu celu mai mare alu barbatului, jumetatea lui optima, arabesc'a gentila in structur'a massiva a perfectiunei barbatesci (?), plant'a ce incungiura arborele, aventându-se totu mai susu, creatiunea cea mai debila, còst'a mai frangeròsa, sexulu mai frumosu etc. etc.

Lavater ni-a numitu oleulu in otietulu bərbătimei, inse erau si ast'felu de barbati, cari dicéu, cà noi suntemu — pèn'a 'mi resistă a scrie acést'a — cà suntemu ruinulu barbatului, sierpele paradisului si — personificarea peccatului — brrrr!

Ve intrebu, dómnele mele, ce a voitu se dică Petófi cu a lui: „Kerüld a nót“ si ce Dumas cu fras'a s'a renumita: „Cherchez la feme“ si cu: „Tuez la!“ — Nu respundeti nimicu? — ah, ve întielegu tacerea!

Unii ni-oru aflatu încântatóre si pline de bunétia, decă rideamu si vorbiamu, si afirmáu, cumcã femeile severe si tacute suntu cerbieose si peccatose; ér' altii pretindeau, cà numai tacerea se cuvine femeiei si Antinou numia pre soçi'a s'a, care totu tacea „poem'a tacuta a lui“ si — decă nu me insiclă memori'a — Abyssinii au fostu acei'a, cari întrediseră muieriloru loru rîsulu, cà necuviinciosu si demoralisatoriu. Se vede dar' cà n'au fostu nici-cându toti barbati de-odata contenti cu noi, si cui nu i-ar' veni aici a-minte naratiunea ingeniòsa din mai fie-care abedariu, care tratéza de unu tata, de unu ficioru si de acelu animalu placutu, ce odinióra facea servicii atâtu de esentiale familiei sânte la ocaziunea fugirei ei in Egiptu.

Inse, lasati-me se intrerumpu; deja pré lungu tempu am statu la una tema, despre carea — nu cu mica indignatiune faciă de toti acei'a, cari nu ni-oru cunoscutu — se esprima atâtu de frumosu Schiller dicându:

„Ehret die frauen! sie flechten und weben,  
Himlische Rosen ins irdische Leben.“

Voiám se vorbescu numai despre femeile insulei Cipru si cele ale Turciei, cari prin evenemintele politice s'au adusu la vederea dilei si de acaroru istoria si datine se ocupa in tempulu presinte tóte diurnalele straine.

Asié unu corespondinte anglesu scrie despre cipriane, între altele:

„Că tóte femeile grecesci, consuma si ele multu gumu, care 'lu tragu din insul'a Scio, si le pare una ocupatiune minunatu de suava, a-lu totu rumegá. (Óre ce ar' dice barbati nostrii la una ast'felu de ocupatiune gentilă a socieloru loru?)

Coperementulu loru de capu ne revóca in memoriã calathasulu ce-lu portá idoliu feniciani si statuetele egiptiene. Perulu, vapsitu in colóre brună cu suculu unei plante, anume henna, le cade in numerose codi pre spate si in bucle mici spre frunte, 'lu ornéza cu flori de jasmín legate cu sfasii de finicu, care ornamentu le stă fórté grătiosu.

In artea de-a compune midiulóce cosmetice nu le întrecu, decátu calmucii. (Respectabilulu corespondinte Anglesu s'a uitatu aici de Europene.)

Ciprianele posedu secretulu de a vapsi perulu caruntu cu dibacia, totu cu acea colóre, cu care 'si coloréza si sprúncenele. (Sum pré discreta, a tradá aici, cà la noi se efectuéză acést'a prin carbune, cu negréla de Chin'a séu si cu spongia arsa.)

Vestmintele loru suntu in colori vivace si partea superióra mai adese ori e de mătasa rosia, viorea séu verde, brodata cu auru.

Si femeile de pre insul'a Cipru pórtă, cá si tóte celálalte femei grece, pantaloni lungi, scarlati, legati din josu la ouele picioreloru, si pantofi galbeni. La grumazu si pre capu 'si léga una multime de catene, de monete de auru si alte lucruri lucitóre.

Tali'a si-o incungiura cu unu corsetu latu, care cade înainte in josu si e inchisu cu catarama duple de alama lucitóre, cari catarama, considerandu marimea si greutatea loru, rivalizéza in adeveru cu taietile barbieriloru nostrii; faciundu-si cu préubire tali'a lungă, picioarele loru aparu cu atâtu mai scurte, ce in relatiune cu statur'a loru grósa din natura, nu representa una imagine pré frumoasa.

Si totusiú ele suntu femeile cele mai frumése din tóte insulele Archipelagului si au pastratu, deosebitu cele din Nicosia, tipulu acelei fisiognomia frumósa, care o admira tóta lumea in operile artistiloru greci; si modelele renumite de frumsétia femeiesca, cari se afla reproduse in statue, vase si medalie — acestea margaritarie ale Greciei — suntu luate de siguru din mijloculu virgineloru cipriane, cari, cá preutesele Venerei sacrificáu pre altariulu Pafu-ului.“

Atát'a despre femeile din insul'a Cipru, credu ca e destulu pentru de a ni face una idea de fiinti'a loru si a animá spiritele interesante de a face paralele.

Unu altu corespondinte scrie in „Pall Mall Gazette“ sub titlulu de: „Viéti'a in Constantinopole“ despre turcese:

„E lueru cunoscutu, cumcã Coranulu concede musulmanului patru soçi; totusiú poligami'a nu e regula, ci numai esceptiune. (Indesiertu invidiati déra pe turci, domniloru mei!)

Turcului adeca i-e concesu a avea numai atâté muieri, câte póte sustiené comodu; — prin urmare numai celu mai avutu si póte concede luxulu de patru femei. (Dore, cà avuti'a are mai totú-deauna influentia daunosa asupr'a moralitatiei.)

Turcii din class'a mediocra, au deci numai una soçi, si cei din class'a inferióra suntu adese ori deobligati

a remané ne'nsurati, neavendu midiulócele de lipsa spre a sustiené una femeia in modulu prescriu de legea turcésca. (Multiamesce Dñeului, scumpule cetitoriu, cà una ast'feliu de lege nu esista si la noi.)

Nimieu nu e mai contrariu ideiei turcesci, decâtu sistemulu mormonu, de a impreună diferite femei sub unu acoperementu, ce da ocaziune la certe infinite, a caroru jertfa de regula e sermanulu barbatu. (Hm! acést'a se căm intempla si acolo unde nu este decâtu una singura femeia.)

Turcés'a nu e sclava, ei posiede inca si defeptulu, de-a avé una idea prea inalta despre demnitatea s'a propria; (Calumni'a o dice acést'a si despre occidentale —) si unu procuroru a drepturilor femeiesci ar' avé multa ostenéla déca ar' voi a le persuadá, cumcà sórtea loru e in fapta deplorabila.

Turcés'a nu invidiaza pe femei'a crestina pentru emancipatiunea la care tinde acést'a, ci din contra, manierele libere ale acesteia i suntu inca si uricióse; ea 'si invalesce faci'a cu ace'a indiferenția, cu care femei'a occidentalui 'si descopere umerii. (Câte femei cu umeri nefrumóse voru condemná acestu usu occidentale?!)

Femeile tureiloru nu suntu prinsoniere, — potu ési din casa ori si cându vréu. -- (Tout comme chez nous!) déca suntu avute le insoiescu odaliscele loru — fetele de o dae: cameriere — séu 'si tñenu copii de mână. Ele suntu guralive, larmuitoare si vioie; si de vócele loru fistulóse resuna bazarele; de altmintrea suntu tractate cu multu respectu, si pe unde se aréta, se retragu cu reverentia barbatii de veri-ce confessiune; si déca unu barbatu 'si întâlnește in strada pe soçi'a sa, nu da nici celu mai micu semnu de cunoscintia. (Manier'a acést'a — mărturisescu — nóe ni-ar' displacé fórté!) Proverbiulu delicatu occidentale; »a portá pantalonii« este identieu cu fras'a turcésca, cunoscuta si la noi: »a stá sub pantofflu« si gurele rele afirma, cà nu pucini barbati (turci) cunoseu importantia acestui objectu inferioru alu toalettei dameloru, intrebuintiatu cá midiuocu de convietione femeiesca.

Odata se duse unu hamal (sarcinariu) la cadíu (jude) vaietându-se că muierea lui 'lu scalpéza căm cu pré-iubibire, adeca i sparge capulu pré desu.

»Cautá numai, ce 'mi face a mea!« respunse cadíulu, desvelindu-si grumazulu si spatele care era vênatu-verde de lovirile ce primise. »Dute a-casa, fiulu meu, si multiamesce lui Allah, cà esti mai fericitu decâtu mine.«

Una casa turcésca consta, precum este sciutu, din dóue apartaménte: din salemliculu barbatiloru si din haremlicululu femeiloru; déca unu musulmanu posiede patru femei, atunci femei'a prima, numita hannun, domnesce preste celéalalte in tóta viétia; ei i-se cuvine logiamentulu celu mai bunu si una quota ficsa, din perceptiunile barbatului; ea face si primesece visitele altoru hannune, se tñene inse departata de celéalalte soçii ale barbatului ei, considerându-le de mai inferioare, — asié si muietiloru mai tinere le este opritu de a infestá pre hannuna cu presentia loru fora a fi a-nume invitate, — se intempla inse si

ace'a, cà tóte patru se întielegu bine un'a cu alt'a. (Ce noi intru adeveru abia amu poté aduce la capetu.)

In fine amintesece corespondintele anglesu, faptulu cunoscutu, cà unu mire tureu nu 'si vede mirés'a inainte de cununia, inse fét'a totusiú are ocaziune de a se arétá lui deschidíendu adeca persianele „muscharabié“ cá din intemplare mai tare, cându trece mirele, mergându la parintele fetei, sub feréstra, séu lasându-si faci'a cătu de legeru; ast'feliu de libertati mici inse se iéu fórté in nume de reu dela virginele turce; ele si suntu efective fórté modeste fora de a afectá cătu-si de pucinu, si considerându casatori'a cá o predestinatiune naturala aloru, 'si pastréza stricte reputatiunea, si déca se marita, de regula devinu cele mai bune mume de familia.«

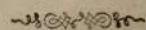
Si prin acestea terminându comunicatele mele despre unele femei orientale speru că facându-ve cunoscute usantie si datinile acestoru femei nu voiu fi stérnitu in animele Dvóstre pré mare dorintia de a ni inschimbá cumva sorteza si obiceiurile nóstre cu cele aici-descrie.

Dvóstre 'mi veti respunde, cà una transactiune séu transformatia nici nu ve vene in mente, — cu atátu mai bene: remânemu déra la esemplulu antecesiloru nostrii, adeca barbatii totu căm bombanindu nitíelu, cà prin acést'a antáiu 'si fortíeza auctoritatea loru si imaginatiunea nóstra de a fi idealele lui Byron, pentrucá acest'a a dis'o, ca una femeia care n'ar' comite nici una eróre, l'aru respinge de feliu, l'aru aduce in desperatiune; si dealt'mintrea unu barbatu certându-se séu disputându e celu pucinu atátu de interesantu, cá una femeia, care totu suride.

Barbatii déra se remána si mai departe domnitorii creatiunei, si noi femeile turmentulu superioru alu barbatului, jumetatea lui optima, oleu in otíetulu barbatimei si — amic'a loru cea mai sincera si mai fidela.

Ve salutu, visuriloru fantasiei! Ve salutu domnitoriloru creatiunei!

Hygea.



## Despartirea Basarabiei de Romania.

— 9/21 Octomvrie 1878. —

Muscalesce-oiu invetiá,  
Candu eu limb'a mi-oiu taiá.  
Cantecu din Basarabi'a.

Bomania, mama dulce,  
Eu te lasu cu Domnedieu,  
Căci dusímanulu iér' me duce,  
Iér' me iá din bratíulu teu!  
Sum rapita, sfasiata,  
Sufletulu meu plangé frántu;  
Dar' din pragu eu inc' odata  
Gíalnicu bine te cuvèntu!

Trista me despartu de tine,  
Ce cá mama m'ai iubitu,  
Si cu dragu totu dile line  
'Mi faceai necontentitu;



Căci de-acuma ér' voi trece  
Sub alu tiraniei fieru,  
Si 'n suflarea ei cea rece  
Pomii libertăței pieru.

Inse fia catu de grele  
Catusiele p' alu meu sinu,  
N' oru poté se stinga ele  
Simțimentulu meu romanu.  
Si prin dile de-apesare,  
Că steluti'a pintre nori,  
Voiu privi cu 'ncuragiare  
Faci'a ta de multe ori.

Si-oiu sperá, că dor' odata  
Jugulu crudu se va sfarmá;  
Fiic'a smulsa, liberata,  
Va sborá la mama-sa.  
Ce serbare va se fia!  
Me vei stringe 'n bratiulu teu. . . .  
Pan' atunce, Romania,  
Se remâni cu Domnedieu!

*Iosifu Vulcanu.*

## Datine si credintie romane.

### Rindunic'a.

#### I.

Rindunic'a care ne anunția multu derit'a si accepta-  
t'a primavéra, care dela sosirea si pâna la departarea ei  
din tierile nôstre, este unu óspe nedespartitu si fórte pla-  
cutu ómenilor, facându-si cuibulu seu de comunu in po-  
durile caselor,\*) se vede că din cele mai vechi si depar-  
tate timpuri, a fostu totudéun'a întimpinata de catra Ro-  
mâni cu eschiamari de bucurie si insufletire, cum e si in  
diu'a de astadi.

Multe si interesante suntu datinele si credintiele Ro-  
mâniloru despre dâns'a. Si póte că ea este unic'a pasere,  
despre care poporul românú a pastratu mai multe legen-  
de fórte frumóse, cari in fondu tóte tractéza despre unulu  
si acel'asiú obiectu, numai modulu istorisirii lorú este fe-  
liuritu.

Cea mai frumósa si mai incantátóre dintre tóte le-  
gendele cate le sciu eu si cate voru mai fi esistându, de-  
spre cari inca n'am cunoscintia, este fora indoiéla „Le-  
gend'a rîndunelui“ compusa in versuri de regele poe-  
tilorú nostri Diu V. Alecsandri.<sup>2)</sup> Acést'a legenda ar'  
trebul si trebue se-i fia cunoscuta fie-carui Românú ade-  
veratu. Decí nu voiu se me oprescu multu la dâns'a. Voiu  
reproduce inse aici alte legende ale Rîndunelui, pre cari le-  
am auditu eu in Bucovin'a si cari in comparare cu cea de

\*) Pro acelu soim de rîndunelu, cari 'si facu cuiburile sub  
stresinele caselorú le numescu Româniú din Bucovin'a „lăstuni“  
si „lostuni.“

2) Opere complete. Poesii, Legende. p. 77.

mai susu amentita credu că voru formá unu obiectu fórte  
interesantu si totu odata placutu pentru fie-care cetitoriu,  
éra mai alesu pentru literatii români, cari se ocupa cu  
studiulu datinelorú, credintielorú si a mitologiei daco-  
române.

#### II.

Prim'a legenda suna precum urméza:

A fostu odata o féta, carei'a, mnrindu-i parentii, nu  
i-a remasu alta mesecnire dela dânsii, decatu numai o tur-  
ma de oi si unu catielu.

Intr'o di . . . ce-i vine fetei acesti'a in minte? . . .  
se 'mbraca in haine barbatesci, ie oile si catielulu cu dên  
s'a si se duce intr' unu munte. In muntele acel'a, mór-  
gându ea cu oile si cu catielulu totu mai inainte, totu mai  
de parte, éta că dela o vreme se intalnesce cu unu fe-  
cioru de smeu, care inca pascea o turma de oi.

Fiendu féta imbracata in haine barbatesci si por-  
tandu cusíma in capu, feciorulu nu potú s'o cunósca: féta  
e ori fecioru? Dar' si féta nu i-a spusu nemica nici odata,  
macar' ea, de cum s'a intalnitú ea cu dânsulu, pasceau oile  
impreuna si in fie-care séra se ducea si ea cu oile si cu  
catielulu seu de masu la curtile smeului.

Inse feciorulu, nevenindu-i la socotéla, mai de multe  
ori spuse maicei sale, că lui nu i se prea impare pe farta-  
tulu sei de ciobanie; . . . elu crede că acest'a trebue se  
fia féta si nu fecioru, că-ci asié 'lu aréta vorb'a si faci'a  
lui cea muerésca.

Dela o vreme, vedierdu-se betran'a smeuoica prea  
multu cincaita si intrebata de feciorulu seu dise:

— Déca fartatulu teu de ciobanie va fi se fia féta, du-  
pa cum presupui tu, eu indata 'lu voiu cunósce, că-ci de  
séra cându s'a duce se se culce am se-i punu sub perina  
brabanocu') si de-a fi se fia féta brabanoculu pâna de-  
minétia se va patá, éra de-a a fi se fia fecioru, atunci bra-  
banoculu va remanea asié cum l'oiu pune.

Cum a disu smeuoica, asié a si facutu.

Candu a inceputu se insereze bine, cólea pre vremea  
culcatului, a pusu sub perin'a fetei, pe care se culcá, bra-  
banocu.

Inse catielulu fetei, fiindu nasdravanu si sciendu  
prea bine cu ce gânduri se pórtá smeuoica, dise inca de  
cu diua stapanei sale:

— Scump'a mea stapána! smeuoica are se-ti puie  
de séra sub perina, brabanocu, prin midioloculu carui'a vo-  
iesce ea se scie: de esti féta ori fecioru? Déca acum'a  
demoni'a-t'a voiesci se nu ti-se întéple nemica reu, te sfa-  
tuescu că atunci candu vei merge se te culci, se scoti bra-  
banoculu de sub perina si se-lu pui de-a supr'a pe perina  
si acolo se-lu lasi apoi pâna a dóua di demanétia. Éra a  
dón'a di demanétia se-lu pui éra la loculu lui si apoi se  
esi din casa. De nu me vei ascultá si de nu vei face asié

\*) In unele parti ale Bucovinei numescu Româniú plânt'a:  
Vinea minor. germ. Immergrün „brabanocu.“ éra in altele „bar-  
banocu.“

\*\*

cum te 'aveții eu, atunci se scii, că ai să patiești un'a ne mai patita!

Asi' a disu catielulu și stapân'a s'a la ascultat și colea cându a mersu ea se se culca, aflandu brabanoculu sub perina l'a pusu pe perina și apoi s'a culcatu. Era a dōma di demanētia l'a pusu era sub perina și apoi esindu din casa și luându-si oile și catielulu se duse în trēba-si la pascătoare.

Dar' n'a apucatu a esi bene din casa cându smeucōi-c'a se si duse în urm'a ei se veda cō-i? . . . cum e brabanoculu? . . . Brabanoculu inse erā mai verde și mai frumosu de cum l'a pusese ea de cu s'eri. Vediendu-lu asc'elul a crediutu smeucōi-c'a că fēt'a nu e fēt'a, ci fecioru. Deci spuse feciorului seu, ca fariatulu lui de ciobanie nu e fēt'a, după cum socōte elu, ci fecioru, că-ci asi' a aretatū brabanoculu, pre care i la pusu sub perina.

Feciorulu smeucōi-c'i, audiendu acēst'a, 'si luā si elu oile sale și se duse cu deusele la pascătoare pe urm'a fetei, forā se-i plesnēca macar' prin minte că n'ar fi dreptu cō'a cō i-a spusu maic'a sa.

Fēt'a inse, vediendu-sō scapata pin curs'a cōi se'nūnsese, luādu-sō cu feciorulu, cu oile și cu catielulu sea se duse, se duse, până cō ajunsē la o mare. Aici apoi s'a opritu e și luādu-si remasu bunu dela feciorulu smeucōi-c'i și dudu cu unu rotāgu asupra apei, apă s'a despartitu în doue și asi' a trecutu ea cu turm'a s'a de cō'a parte, forā c'a se i se întēple vre-unu reu catu e negru sub unghia.

Feciorulū smeucōi-c'i si cu oile sale a remasu de asta parte de apă.

Ajunḡanda de cealalta parte și dupăcō sau imprenatū acuma era-si valurilo apoi, si-a luatu fēt'a cusim'a din capu și-atunci i-a caditu perulu celu de auru până la brān.

Feciorulu smeucōi-c'i, vediendu-o cōi fēt'a și inca asi' de frumosā, nu scōā pe cō lunē-i de scārba, cā a scapato din mână. Si forā a mai piendū multu timp' se întōrse a casa și spuse maicēi sale cum la' amāḡitu, povestindu-i tōtō din firu în peru, cā fariatulu seu de ciobanie nu e fecioru, ci fēt'a și inca cu peru de auru. Dar cō folosu ea ea a trecutu acuma preste mare împreuna cu oile sale și elu n'ō mai pōte urmari.

Smeucōi-c'a audiendu acēst'a, disē feciorului se nu se mai supare de giab'a, căci ea va atli unu midulocu prin care s'ō pōta urmari si piindō. Si intū adevēru cā maicēsa i facē o corabiē mare, pre care smeulu, după sautulu ei, o încarcā cu felū de felū de marē scumpē și ast'felu, încarcata cum erā, se porni cu dēns'a ea se atle pre fēt'a.

Dupā cō se porni elu acuma mersē catu mersē pe apă cea mare, prin care a trecutu fēt'a, până cō ajunsē la unu malū. Acolo apoi se oprī.

Multime de omēni, cari de la cine si prin cine audisā cā 'n corabi'a acēst'a se atle o multime de marfa scumpā, alergā din tōtō partile se cumpere cātō un'a alt'a dela stapānulu ei.

Eta ea în urma, de unde si până unde, vino si fē-

t'a cea cu perulu de auru și intra și ea în corabiē se veda ce felū de marfuri se atle intrēns'a?

Dar' . . . atāt'a i-a trebuitu smeului! . . . Mai multu nemicu! . . . Cum o vede în lontru dea-un'a pornesce corabi'a dela malū și . . . pe ici în colō ti-i drumulu! . . .

Fēt'a cunōscō și ea acuma în cō cursa a picatu si se pricepe cā nu-i chipu de scapare. . . Cereā ea cō cērcā se scape, dar' înzadaru! . . . Corabi'a erā acuma cine sci unde departe de malū.

— De giab'a te mai tradesci, cā-ci de-acum'a înainte n'ai se-mi mai scapi din mana!

Fēt'a mai aud'endu inca si acēst'a, cō se fēt'a? . . . iō inelulu seu de pe degetu și aruncādu-lu în apă dice:

— Cādu vei atli tu inelulu acēst'a, atunci voiū vorbi eu cu tine!

Dar' smeulu sō pareā cā nici n'ō aude. Elu mergeā cu corabi'a înainte, forā se-i pase ceva de cuvintele ei.

Dupā cō ajunsē acuma la malū luā pre fēt'a și ducādu-o acasa se cātunā cu deus'a.

Fēt'a inse 'si tēnū cuvēntulu. . . Ea nu vorbiā cu smeulu nemicu, ori si cātū se nevajā acēst'a s'ō îndaplice cā se vorbēscā. Cu smeucōi-c'a și cu cumnatele sale, — cā-ci smeulu avea si surori, — si cēialtu cūteni vorbiā, inse cu smeulu nici odātū.

Acēst'a tacere a tēnutu totū asi' mai lungu timpū.

Eta cā intr'ō di, mergādu nescē pescari la apă cea mare și pescuindū o multime de pesce, aduse si vendurā si smeului o parte d'ntre acēst'ia.

Smeulu, adecā feciorulu smeucōi-c'i, după cō cumpērā pesēi, se dede singuru se-i curatōscā. Dar' cō se veda? . . . Intr'unu pesce dā de inelulu nevēstei sale! . . . Plinu de bucuria iō elu acuma inelulu si mergādu cu deusulu totū în sarite la nevēst'a s'a i dice zimbiudu:

— Drag'a mōa Rindunice! de-acum'a vēi vorbi eu minē, cā-ci ēā în sfērsitu ti-am adatu si inelulu!

Si vorbindū o desmierdā si-i netediesce barbīle, astō plinu de sange cum s'a fostu umpluta pe manē curatindū pescele.

Nevēst'a, vediendu-si inelulu si audiendu pre smeul ast'felu vorbindū, dea'un'a s'a pretacutu într'ō Rinduniceā cu gusi'a rosie si a sbratū pe ferēsta aturā.

Smeulu, vediendu-o cōi sbōrā deînaintea ochilōru se rapedi lute s'ō prindā, dar' a prins'ō numai de miduloculu codii, cātē i-a si remasu în manā, ēr' Rinduniceā se cam mai duse, remāindu-i de-atunci si până în diu'a de astadi cōd'a cā o fureutia, adōcā numai cu penelē cari nu i lea smulsu smeulu, si cu gusi'a rosie, cum a fostu petata de sange.<sup>1)</sup>

(Va urma)

S. Fl. Laramu.

— 20 —

<sup>1)</sup> Acēst'a legendā mōa dictat'ō Cătrui's Roeltri, romāncā din Calābūndesti.

## Serbatorirea triumfurilor armatei române.

București 8/20 octombrie 1878.

De trei sute ani aprăpe, viteazului și cunoscătorului de biruințe palosiu român, jacea în rugin'a nitarei; de trei sute de ani, anim'a romană, închisă la bucuriele biruinței, adună nesfârșite comori de entuziasm!

Rebelul din 1877—78 a spălat rugin'a armei strămoșești; din'a de 8/20 octombrie a dat ocaziune României, și în specie capitalei, de a manifesta entuziasmul și bucuria ei pentru reînvierea unui trecut glorios, de a arăta iubirea și recunoștința ce poartă viteazului Capitân și Oștirii care a arelată lumii ca este demna urmașă a strămoșilor săi.

Serbarea triumfarilor oștirii române, făcută în 8/20 oct. a. e. a fostu mai strălucită și mai măreață de catu și peța închisă cineva, căci a avut concursul entusiastu al întregii populații a capitalei.

Mosneagulu și copilulu, barbatii și femeile îmbrăcaseră haine de serbătoare și alergaseră în numărul ne mai văditu de mare că să aduca Comandantului și oștirii tributul admirațiunii și iubirii lor, buchete și canuni, și caldarosele lor urrari.\*)

La 11 ore, nu se mai găsea nici un loc în tribunele redicate de Primăria, lângă arcu de triumfu și pe amândouă laturile stoselei și strădelor pe unde avea să treacă armat'a.

Arcu de triumfu era mărețu, și va aminti și de aici înainte țerei și armatei glori'a pentru care a fostu redicatu.

Elu avea o arcada de trecere pentru 12 ômeni.

La mijloculu partii superioare era așeziată o statuă mărețu a istoriei, înaltă că de 4 metri.

De ambele parti ale statuei erau așezate diferite trofee, precum arme, zale, casce, etc.

În fruntea arcu sub statuă era inscripțiunea:

*Aperatorilor independenței  
Orasiulu București.*

Iar de o parte și de cealaltă, sub birulu formatu de fruntea arcu, numele următoare:

Grivița	Arceș-Palanca
Opancezu	Lomii-Palanca
Plevn'a	Smărdanu
Rahova	Vidina.

Dupa acestea erau dăile, în cari sau datu glorioșele batalii și în ambele laturi initialele suveranilor.

Tribunele erau dispuse în modulu urmator:

Pe partea dreapta în fața arcu primăriei, ministrii și corpulu diplomaticu, M. S. Dănia, Crucea roșu, dăminele, camer'a și senatul, curțile de c. satie și de comptari, curțile și tribunalele, clerulu și profesorii, societatea academică și geografică, militarii străini, străinii civili, și în fine tribun'a rezervată.

\*) Numărulu oștirii ce a înat parte la această serbatorire a gloriei străbune reînviată a fostu peste 20,000, și alu publiculu de tote stările aprăpe la 60,000 individi.

Pe partea stânga erau tribunele: delegatii judeților, presă, autoritățile administrative, comerțulu și industria, raniții, și în fine tribun'a publică.

În Iontrulu arcu, formatu de tribune, erau așeziați pe partea stânga elevii școlii normale, elevetele asilului Elen'a-Dămn'a, și ale celorlalte școle din capitală, — pe partea dreapta elevii școlii de agricultură, și diferitelor alte școle și membrii sêu reprezentanții societăților nationale și străine.

Pe la 11 $\frac{1}{2}$  ore, numeroșe și entusiaste strigări de curra îndreptară atențiunea tuturor pe stosea spre orasiu. Era M. S. Regala Dămn'a Romanilor. Urrari unanime și caldarose, buchete și corbăe întimpinara pe grăgios'a Dămn'a la intrarea trasurei în cerculu tribunelor. M. S. binevoii a mulțiami cu cunosc'at'a afabilitate și treci înainte la altariulu dela Bană'să, unde era se se facea serviciulu divin.

Sosirea M. S. Dămn'e lângă Regalulu Sêu Sociu fu semnalulu începerii serviciulu.

Venirea raniților în mijloculu trupelor fu salutată cu entuziasmu. Vitejii ostasi cari dela capulu supremu pâna la celu din urma soldatu, veduseră mărtea cu ochii și o înfruntasera cu barbatia, espunendu-si viața pentru onora și independența patriei lor, se închinara cu respectu înaintea raniților.

Se deto cetire pe corpuri urmatorulu ordinu de îndreptare de M. S. Regala Dămn'a țerei și armatei române:

Bravi ostasi! Ți'ra prin delegatii ei, împreună cu capital'a, împolobită că niciodată și însufletită de celu mai sseru simțimentu alu patriei recunoscătoare, ve primesc' astadi si saluta în voi nu numai pe eroii dela Grivița, Plevn'a, Rahov'a și Smărdanu, dăr chiaru pe aceia, cari prin sângelu lor au pus pe fruntea României corônă independenței.

Au alasu această de memorabilă, spre a pune la drapoletu armatei aducerea aminte neperită de trecerei Dunarei și a deceră drapoletu regimentelor, cari la Smărdanu au lasatu o urma mai multă despre vitejia română. Această amintire va îndemna pe urmasii vostri a fi demni de străbunii vostri și drapelulu vostru va fi de-a-pururea respectatu ca și numelu de român.

Bravi ostasi! Fiți de acum mândri de numelu ce poartă, pastrati în voi credința barbatiei vōstre și amintirea entuziasmului patrioticu, cu care națiunea ve serbatoresce astadi, dăr nu încetați de a vedé în stégulu vostru talismanulu, care ve îndemna a pastră cu cea mai mare santiență simțimentulu de datoria și disciplina.

Sun' aguru dăr, ca și de acum înainte, ori unde datoria ve să chieamă, voiți fi unu esemplu de ordine și disciplină, mai cu sêma adunându-ve înainte, cu anim'a Mea este cu voi și ca nu am mai mare fericiere, decatu această de a ve dice: Ve mulțimesc' eu ostasi!

Cu mândria Mea punu sescu în capulu vostru, spre a intră în capital'a țerei, unde poporul recunoscătoru ve ascăpta cu ne-răbdare se ve arate dragostea și bucuria s'a.

Data în București astadi 8/20 octombrie 1878.

Carola.

M. M. L. L. Regale decorara stivărderele.

Dupa această se începu mersulu. Oficiarii străini, trimisi spre a asistă la această serbare și a reprezentă diferite guverne ale statelor europene, fură cei de întâi cari ajunsera la loculul destinat pentru primire și ocupară tribun'a ce li se pragatise.

Apoi se ivi celu de întâiu convoiu de raniti, formatu de aceia cari nu puteau merge departe pe jos, si carora li se destinase o tribuna in incinta. Vederea lor produse in toti asistentii unu simtiementu de multa duosia, care indata se transformă in urari calduröse, ce isbucnira din tote pepturile că unu glasu de mii de glasuri.

M. S. Dómnia veni se iee locu in tribuna, si cu o amabilitate ce nu se póte decati admirá, binevoii a distribui flori fetitioru asiedfate suptu tribuna M. S'ale.

In fine M. S. Regale, Domnulu se ivi calare in fruntea statului seu maioru. Buchetele si corónele incepura a curge din tote partile cá plóia si strigatele entusiaste si nemarginite de urra umplea atmosfera, — erá o adeverata ovatiune.

D. I. P. Dimitrescu, locotitiorulu de primariu alu capitalei, salutá pe M. S. Regale in numele orasiului dicându:

Maria T'á! Tunurile turcesci dela Vidinu, Ruscina si Turcuta facut'au pe brav'a armata romana se'si parasca camiuulu, se incungiere tronulu si avendu in capu pe marele ei capitanu, se alerga la frontarie pentru aperearea noisiei stramosiesci. Incercari grele, privatiuni de totu felulu, jertfe generöse: au formatu viatia e. departe de ai sei. Armata romana sub brav'a conducere a Mariei Tale Regale a luptatu si si-a versatu sangele cu atata barbatia, cá se asigure vitorulu si independintia patriei. Tiera der póte fi mandra de otea ei, care a reinviatu fal'a numelui romanescu si istoria de siguru i va impleri cu dragu cununa neuitarei. Prin eroismulu armatei, imbarbatatu de curagiulu si devotamentulu marelui ei capitanu, Romania a scapatu de navalirea pagana si a ajutat pe unu poporu vecinu si amicu se'si scutura catopela sclaviei spre a se incaldi la soarele libertatii. Grivita, Rahova, Plevna si Smardanu voru spune in eterna trecatoriloru vitejia poporului romanu, pe care nu lu cunosca destulu de bine nici vecinii, nici strainii. Aceste localitati au aretatu lumii ca bratiulu, care a purtatu sap'a, seie pe campulu de onora se póte cu aceiasi barbatia si arma, sburandu seu la victoria seu morte. Otea si-a implinitu cu abnegatiune detoria. Sangele fratiloru nostri romani pe campulu de lupte va fi o dovada neperitira de purtare romanulu in acestu complitu resboiu, si pinto generosa hotarira elu a facutu, cá nesece locuri aprópe necunosate se dobandesca unu renume in posteritate si se fie teatrulu gloriei nostre. Dupa o lunga despartire, in care tiera a urmatu cu doru pe armata si Capitanulu ei, vitejii Romaniei reintorcandu-se astadi in capitala, li salutamu cu recunoscintia, respectu si devotamentu. Se traiti Maria Vostra Regala! Se traiesca Maria S'a Dómnia! Se traiesca brav'a ostire romana!

Dlu C. A. Rosetti saluta in numele junimei studiose.

M. S. primi corónele ce i-se oferira din partea damedorloru representante a Reuniunii „Concordia“ s. a.; si apoi cu o voce adencu emotionata, rosti urmatoarele cuvinte, cari proccesera in toti asistentii unu freametu, de admiratiune si de entusiasm:

„Dragostea si bucuria, cu care capital'a si tiera intréga prin delegatii sei primesce astadi armata, este cea mai frumoasa respaltire pentru totu ce ea a rabdatu pe campiele din Bulgaria.

In numele braviloru osteni, Ve multumescu din tota anim'a pentru stralucita intimpinare ce le faceti si pentru cuvintele pline de patriotiamu ce ne-ati adresatu. Da! mandra póte fi tiera de fiii sei. Cu incedere au mersu la lupte, cá voinici s'au intorsu. De aci inainte fia limescita seump'a nostra patria: unu poporu, care si-a versatu sangele pentru independintia. s'a cu eroismu va lupta, cá se intarésca si se traiesca iubita nostra Romania de sine statatoria.

M. S. Domnulu primi defilarea in piatia teatrului.\*

Tunurile luate dela inamicu au fostu asiedfate pe bulevardu, spre a poté fi bine vedute de publicu.

Tunurile espuse au fostu in numeru de 47, dintre cari 29 mari de otelulu, 10 mici de bronzu (tunuri de munte) si 8 mortiere de diferitemarimi, — afora de acestea mai suntu si alte 15 tunuri mari; si asié numerulu totalu alu tunurilor inimica luate prin vitejia ostirei romane este de 62.

Sera, muzicele regimentelorlu au facutu o serenada la palatu, si apoi o retragere cu tortie.

M. M. L. L. au strabatutu orasulu in trasura, primite pretutindenii cu cea mai mare iubire si entusiasmulu de multimea gramadita in tote stradele; apoi au bluevoitu a asista la representatiunea poporala data de primaria, in teatrulu celu mare, in onorea ostirei.

Orasulu a fostu splendidu illuminatu. Gradina Palatului, a episcopiei, gradina botanica, piatia teatrului se distingeau prin gustulu cu care erau impodobite. Din cea din urma gradina sau datu focuri artificiose, cari au produsu in publicu o deosebita satisfacere.

Intr'unu cuventu, era feericu de a vedea capital'a in diu'a si sera de 8/20 octomvre. Acesta data va romané nestersa in memoria Bucurescenilor!

Unu insemnatu barbatu strainu, care a vedutu armata si serbarea ce i-s'a facutu, a disu: nimicu nu e cu neputintia acestui poporu, care are o ast'felu de armata teritoriala si nimeni nu se póte indoi de marele lui destinatu.

In legatura cu ceste scriese mai susu, lasamu se urmezo aici si unele schitie din revistele cu cari diuariale „Romania libera“, „Vocea Covurluiului“ si „Ghimpele“ intempinara in diu'a de 8/20 octomvre pre victorios'a armata romana seu esprimara festivitaea acestei dile purorea memorabile.

— Asié „Romania libera“ intre altelo scrie:

Datus'a Romaniei se vedia, dupa unu asie lungu siru de ani, pe copii sei intorcandu-se biruitori din lupta, mandri de numele lor si incoronati de admiratiunea strainiloru si de iubirea fratiloru. — Plangeu betranii, mesurandu cu

\* Defilarea armatei romane prin Bucuresci, in conditiunile in cari s'au facutu — scrie „Romania“ — se póte asemena numai la cele serbari antice ale Eladei prin cari se mentinea si intaria Unitatea nationale elene. — ast'felu cá unu micu poporu, sciundu catu este de compactu, catu este de civilizatu, catu este de forte prin unire si prin cultura, — nu se temea de amenintarile, poteriloru coloru mai colosale, resistandu-le cá o stinca de gresita in mijloculu furtunosulu oceanu. — Tisaut'a neobititiei, trumescia loru fisca unita cu aerulu martialu, victoioasa miscariloru, veselia si energi'a pe faciele voiniciloru, acelu au sciu ce care arata cá soldatulu are incedere la sena, tote dicen, dela cea de antaiu aruncatura de ochi, cá avemu tasate nostre. — Armata creita pentru victoria, chiar' deca n'amu cunosca minunile s'ale de vitejia de pe campiele Bulgariiei, chiar' deca n'amu fi veduta in mijloculu processionalu o multime de raniti, aspra carora toti, incependu dela multu iubita nostra Dómnia, aserbiau cu rapire buchetele de flori; si chiar' deca falnic'a defilare n'ar fi fostu insocita de numeroasele trofee, standarde, tunuri, came, aduse dela Plevna, dela Rahova, del Vidinu. — Suvranulu Romaniloru, mergandu in frunte, era mandru de adeta armata, pe care o condusesse la gloria; si cu care impartise tote pericolele rozbatelului; poporulu venit cu mii si mii pentru a lua parte la serbatoriu neamulu romanu, era mandru de viteazulu seu suveranu si de superbele cete, in cari recunoscea pe fi si pe frati; armata era mandra de Capitanulu seu si mandra de iubirea poporului. Poporu, Armata, Domnu, nici odeta tota animale n'au palpitate cu stia armonia

gândulu scurta distanța ce ne desparte de cele trei invasiuni, cari stăpâneau acum 24 de ani țier'a. Cene mai credé pe atunci, ca asié de curundu Romani'a va avé o armata care se póta într'unu resboiu culege laurii isbândeii și intrá apoi cu triumfu in resiedenti'a domnéscă? Seménti'a pusa de betranii nostri, a prinsu radacini tari, si tener'a generatiune a mersu cu manuirea armei mai departe si mai rapede de câtu visáu densii la reintemeierea ostirei românesci. Ne saltá anim'a de bucuria si noue teneriloru, candu vedurámu capital'a țierei dându oncurile cuvonito osteniloru, cari au portatu asié de barbatescu, pe campiele Bulgariei, steagulu Romaniiei. 8/20 octomvrie 1878: di solemnă pentru intrég'a armata româna, si ie veselie pentru capital'a Romaniloru si di de gloria pentru intrég'a Româniia. Acés'ta di ce dupa trei secole ni se aréta, se va memorialisá in istori'a Romaniloru, a fostu atâtu de mare, atâtu de sânta, încátu temperatur'a chiar' a respectat'o; si vânturile si ploile cari peraan, in ajunulu acestei dile, ca amenintia cu o tótna selbatica, in acés'ta di s'au liniscitu; si prin frumosulu ei s'a petrecutu in splendóre intrarea in capitala a bravei armate române sub comand'a Capului ei: Alteti'a s'a Regala Domnitoriulu si Bravulu Romaniiei, carui'a Domnedieu i-a reversatu dragostea Romaniloru si glori'a bravului Mihaiu. Nimicu mai frumosu, nimicu mai splendidu, decâtu marsiulu braveloru trupe române, pe dinaintea concetateniloru loru, in urm'a atateru suferintie, atateru bravuri si chiar' a sângelui versatu de ele. Cetatienii aplaudáu, rudelē ostasileru se emotionáu de bucuri'a, ér' strainii admiráu si aplaudáu brav'a ostire româna.

„Vocea Corubului,” facându o revista comparativa între trecutú si presente, dice:

Capital'a țierei imbracata in haine de serbatóre, a primitu astadi in sinulu ei pre cei mai iubiti din copii sei. Sunt trei veacuri trecute de candu Romanii perdusera deprinderea mariloru serbari militare. Europ'a ne uitase aci la gurele Dunarei si nu-si mai aducea aminte de noi decatu candu avea se ne recomande vre-unu Godillott séu Stroussberg. Multe si felurite suferintie indurarámu; multe si trivítóre jertfe amu facutu. Nimene nu credea in vitalitatea nóstra, si pucinii câtii 'si mai aduceau aminte mergeau pâna a ne inscrie in tratatele loru scientifique, cá o provincia a Turciei, cá unu vilaietu bunu de primitu ordine dela celu sântiain siefu de biureu alu ministeriului din Stambul.

Din tempu in tempu sau gasitu pene generóse, cá cele ale nemuritoriloru Quinet, Michelet, Regnault, Vaillant, Chopin, Pelletan, etc cari batura la portile Europei apusene spre a ne face cunoscuta limb'a, nationalitatea si istori'a nóstra. Inse glasurile loru binevoitóre abia poteau ajunge la usi'a cabinetelorú, si de cele mai multe ori se stingeau sub poterea unei note diplomatice a Portei, séu sub indiferinti'a interesata a unor cabinete. In atare modu parasiti aci, privirámu ránduri ránduri, cum uneoru ni se smulse pamentulu, alte ori ni se smulse prestigiulu, invelindune sub frase maestrite in pólele suzeranitatiei Turciei.

Ne-amu inghititu amarulu, ne-amu otelitu credinti'a,

si candu in 1856 Europ'a veni se ne intrebe cine suntemu si ce voimú, respunseramu cu unu singuru glasu: Suntemu Romani, éta limb'a nóstra, éta trecutulu nostru! Dorimú: 1) Unirea, 2) Autonomi'a, 3) Regimú-representativu si 4) Principe strainu. Europ'a ne ascultá, observá tratatele gloriosiloru nostri Domni si luandu-ne sub aripelē sale, crescuramu si ne intariramú necontenitu, pâna ce in primavér'a anului 1877 ni se tramise cea de ántáia bomba de desfidere si nesocolintia.

Atunei parasiti de Europ'a, dar' ajutati de Domnedieu, respunseramu in faci'a lumii cá meritámu o sórte mai buna. Atunci in catev'a luni, condeiele cu cari scrisera tunarii nostri notele hotarítóre dela Vidinu, Rahov'a, Plevna si Smârdanu consumara in cernóla loru de focu si salitru cele din urma remasite de nedreptate a celoru ce moreu ne umilian; atunci Curcanii nostri scósera acelu ingrozitoru tîpetu pe inaltimelē Grivitiei, si de sub pepturile a 2000 martiri glasulu Romaniiei isbueni cu atâta taria, încátu usile cabinetelorú tóte se deschisera, pres'a intréga ne admirá, si cei ce nu sciau unde e Romani'a, rapede se pusera a o cautá, insemná si stimá pe hart'a Europei. Atunci trei luni de dile respalitra trei veacuri de umilintia si nedreptate.

Éta ce detorimú armatei române: Viati'a, Numelē, Independenti'a Țierei!

Onóre vóue, Copii de Vitia; Onóre memoriei vóstre Martiriloru din Valea suspineloru, cari ne-ati datu diu'a mare de bucuria, diu'a de 8/20 octomvrie, spre a ve privi mândri si victoriosi in sinulu nostru!

Mâne, póte, veti trece spatele betranului Danubiu, si cá vechii legionari ai Romei, duceti pe drept'a Dunarei limb'a, dulcile deprinderi ale Romanului, iubirea si cultura țierei nóstre! Voi veti vorbi cei ántái Dobrugiei, prin voi ea ne va cunósce si ne va iubi; faceti se ne admire lumea in pace, precum ne-a admiratu in resbelu, si Europ'a 'si va aduce aminte de nedreptatea s'a!

— „Ghimpele” altmintrea diurariu glumetin, scrie:

Diu'a de 8/20 octomvrie, diu'a intrarei triumfale a armatei române in cetatea lui Bucuru, întórta victorioasa de pe câmpiele sangerânde ale Bulgariei va remané nestérta din memori'a celoru ce au avutu fericirea a trái si a vedé; si se va transmite urmasiloru lorú din generatiune in generatiune, cá cea mai scumpa suveniru de arme egala cu Calugarenii si cu Dumbrav'a-rosia. Dela Suveranii țierei si pâna la celu din urma alu lorú supusu; dela Domnu, dela descendintele lui Bunaparte si Fridericu celu mare si pâna la celu mai de pe urma descendinte alu Viteazulu Mihaiu si alu lui Stefanu celu mare, o electricitate strapunsese tóta suflarea romanésca! Ploáu corónale preste capetele filorú Buzesciloru, strabateau la ceriuri strigatele de bucuria din rarunchii stranepotiloru Calomfiresciloru! — Nu mai erá albu, nu mai erá rosiiu, in ace'a di maréti'a; nu se mai vedé decâtu colóre, decâtu nuanția romanésca, decâtu betránii intineriti prin galvanisarea heroismului filorú lorú, semtiéndu-si fortele revenite a infruntá legiuni inamice, si tineri imbetraniti prin maturitatea reflectiunilorú, ce

ocaziunea le inspiră asupra detoriei lor de a veghia la fecunditatea patriei. . . Serbatore exclusivă de familie, Vod'a și O pin cariului erau frați cari subseră la același senu alu mamei Romaniei; palatul și bordeiul împrumutaseră radiile splendorii și ale simplității virgine, pentru că bucuria înfruntându lanturile legilor sociale, se fă de o potrivă pentru tota suflarea romanescă! În asemenea elanuri ale momentului, cându trombita Renunelui transporta sufletul în regiuni cerești, cându uiti că mai calci pe pământ, Altetiele Regali, Domnula și Dômn'a, strigău: „Traiăscă Romania!” Era Romania prin mândrele de voci ale filoră și respondea: „Traiăscă Romania cu illustrul ei Capitanu!”

### Inaugurarea comunei Curcanii.

În 24 septembrie, 6 octombrie 1878, Maria S'a Domnitorulu Romanilor însoțit de d. ministru de resbelu generalu de diviziune Cernatu, de d. prefectu alu districtului Ilfov și de adjutantulu de serviciu, a plecatu din palatul Cotroceni, la orele 8 de dimineață, pentru a merge la comun'a Fundeni-Mitreni, proprietate a statului din districtulu Ilfov, plas'a Oltenița ca să inaugureze punerea în posesiune a insuratiilor ca să împrumutescu conformu art. 5 și 6 din legea rurală. — La orele 10, ajungendu la hanulu Michail-Vitôzulu, M. S. Domnitorulu a fostu întâmpinatu de subprefectulu, de proprietarii disprețigiu și de unu mare număr de locuitori, unde, luându dejunulu după o dimineață de ora au pornitu, și la orele 12 au ajunsu la comun'a Fundeni-Mitreni, unde se ridicase pe locul pietei noui comuna unu cortu de verdetia decoratu cu drapela tricolor. Aici în mediuloculu unsi număr de peste 800 de săteni ce se adunaseră, precumu și de mai multe persoane din Bucuresci și Oltenița, M. S. Domnitorulu a fostu primitu de d.ii administratori ai domeniilor, d.ii Al. Lupascu, Ștefanu Săhlenu și D. Teodorescu de comisiunea ad-hoc a districtului pentru împrumutari, compusă din d.ii ingineru B. Toncovicenu, delegatu alu administrației domeniilor, G. Isvoranu, membru alu comitetulu permanent și de autoritățile locale. — După seversirea serviciulu divin, care s'a făcutu în cortu de mai multu preoti din Oltenița și comenelo învecinate, d. Lupascu a rostitu urmatorulu discurs:

Maria T'a! Faptulu, pe care ai venit să-l seversiesci astăzi, va romani unulu din cele mai bine-cuvenite ale domniei Mariei Tale, bogatu în fapte mari. Astăzi inaugurezi, Maria T'a, crearea a 50 de noi proprietari romani, din cari șese sute, formandu o singura comuna, sunt aici în momentul de a primi din mânăle Mariei Tale averea loră și a copilor. După gloria, ce a acoperitu armata română sub comand'a Mariei Tale, împrumutarea insuratiilor este cea mai meritată respățire data acelei vigurose populații rurale, din care au esutu cei mai numerosi și cei mai viteji operatori ai patriei. Acestu faptu reamintesece tradiținea străvănăscă. Anticu legionari romani, întorcându-se acoperiti de gloria militară, primiu spre respățire împartire de pământuri, și, basandu se se repauseze spada loră, apucau cômle plugului. Ai aretatu, Maria T'a, ecătianulu romanu calea gloriei prin lupt'a resboinică:

le aretatu acum'a calea redicării nationale prin lupt'a pacinică pentru propășire.

Se traiăscă Maria T'a! Se traiăscă Maria S'a Dômn'a!

D. prefectu Cretianu rosti asemenea urmatorulu discursu:

Pré înaltitate Dômn'e! Precumu pe campulu luptei prin present'a Mariei Tale ai electricatu animele braviloră nostri ostasi, ast'foliu astăzi binevoiesci a da unu caracteru augustei acestei serbatori, care va avé resunetu până la margiule țerei. — Pentru tantă ora, după atâți ani de acceptare, junii agricoli vedu realizandu-se făgăduelile date de legea rurală. Acești noi proprietari, cari voru face să rodăscă ogorele loră și la trebuința voru să se aperi în contr'a cîmpitorilor, și voru aduce aminte cu mândria și voru spune la urmasii loră, că augustulu nostru suveranu în persoan'a binevoitu se inaugureze noulu loră asediamentu. Că șeful administratiei acestui districtu me simtiu fericitu a exprima recanoscintele loră pentru Maria T'a și a repeta urările amonilor loră:

Se traiăscă Maria T'a! Se traiăscă Maria S'a Dômn'a!

La aceste Maria S'a respunsu următoarele:

Sun foarte miscatu de cuvintele, ce Mi adresăți, și ve mulțimescu. — Din'a de astăzi este o serbare frumoasă pentru mine și va romani scumpa animei Mele, fiindu, că am doritu de multu, că legea rurală se fă aplicată în întregulu ei. — Sun fericitu de a poté fi astăzi nasulu tantăi comunei a insuratiilor, cari trebuie să poarte numele de Curcani, că amintire a faptelor măreție în ultimulu resbelu, în care bravii dorobanti și-au schimbatu pe pârlele Balcanilor acesta poleară în renume. — Și voșe, noiloră proprietari, ve urezu fericire în această comuna, înființată prin aplicarea legii, și faceți, că ea prin munca voastră se prospere. Se traiți!

La cuvintele Mariei Tale, populațiunea a respunsu cu urrări entusiaste, repetandu în mai multe rânduri: Se traiți Maria Vôștra! — D. ingineru a presentatu înaltimii Sale planulu și Maria S'a, vizitandu locul alesu pentru formarea comunei, decise, că beserica să se zidească pe același locu unde s'a seversitu serviciulu divin și alături scôl'a Maria S'a se mai preambila în mediuloculu populațiunii, înțalni pe d. N. Flev'a, vicepresedente alu comerei și reprezentante alu colegiulu IV. de Ilfov, care adresă Mariei Tale următoarele cuvinte:

Maria T'a! După faptele gloriose dela Grivitița, unde ai luptatu în capulu vitejiloră ostasi romani, actulu ce faceți astăzi, este alu 2-lea actu mărețu, ce istoria va inscrie în analele domniei Mariei Tale pentru-cea priăritensulu faceți mai multe mi de proprietari din țerani romani, cari au pastratu nationalitatea și vitejia străbună.

Se traiăscă Maria T'a! Se traiăscă Maria S'a Dômn'a!

După această Maria S'a mersu a privi o întinsă hora, ce se formase pe câmpia cu cantecele unoi bande de lautari; adresă vorbe binevoitoare la mai multu din noi împrumutariți și la ora 1 după amidi plecă din noua comuna Curcanii spre Bucuresci. În cale se opru la comun'a Budesci, unde fu întâmpinatu de d. și d.ia Cornescu în mediuloculu unei mari multimi de locuitori, cari au primitu pe Maria S'a cu urrări entusiaste și cu buchete de flori. La orele 2 și jumetate Maria S'a, plecandu din Budesci, s'a opritu la hanulu dela Frumosi-Căstureni unde, vedindu o hora mare, adresă vorbe binevoitoare la mai multu locuitori. Maria S'a plecandu de aici, s'a opritu din nou la comun'a Popesci, unde ca la 300 locuitori cu femei și copii i-au esitu spre întâmpinare. Pe totu parcursulu șoselei dela Bucuresci până la noua comuna Curcanii, mai multe arcu

de triumfu erau redicate, si locuitorii salutau trecerea Marii Sale cu flori si urrari; ér' la orele 5 si jumetale Mari'a S'a a sositu la palatul dela Cotroceni.

Dupa plecarea M. S. dela Curani, comisiunea a procedatu imediatu la punerea in posesiune a locuitorilor nouei comune. Locuitorii din parte-le au inceputu a ará pamentulu ce li se detese, bine-cuvenându pe domnitoru si pe guvern, care le-au realizatu visulu de ai face proprietari.

## REVISTA.

— Din'a de 8.20 octomvrie a. c. va forma o pagina stralucita in istoria plina de glorie militare si virtuti civice ale ostirei si natiunii române; că-ei in diu'a acést'a cetatenii români au datu tributulu de recunoscinta ostasilor români cari au înduratu foculu bataliei din 1877/8. Descrierea acestei festive serbatériri o damu mai susu.

— Armata romana, incarcata de laurii unor stralucite isbândi, facindu intrarea ei triumfala in capital'a tie-rei, va reaminti lunei vremurile de de multu ale vitejiei române! dice »Romania libera.« Dela norocitele impregiurari de arme, in cari ni-amu rebotesatu, in focu si in sânge, armata noastră se numera pîntre armatele de frunte ale Europei, si detoria sânta avemu din partene a veghiá cu ochi neadormiti la proprietate si dezvoltarea ei. Că mâne pôte, ca va fi chemata se puie din nou in campania victoriei, vitejia si puterea ei; si atunci va trebui cá ceasulu de alarma se o gasiasca mai bene pregatita. . . . A sositu tempulu in care se cere a lucra cu poteri indicite. La propasirea institutiunilor noastre, si cu deosebire la acelea cari suntu menite a ne asigura unu viitoriu de mariri. Nu trebuie se uitamu nici odata cá o natiune nu pôte se traesca, decâtu numai atunci candu va sci se móra cu barbati'a, la impregiurari!

— Armatei romane, frumóselor cete pe cari le-amu salutat cu totii in senulu capitalei, i detoresca Românu intru mare parte de-a se fi redicatu susu in proprii sei ochi si in ochii lunei. O natiune cu-o asemea armata este si va fi!

— Arcu de triumfu propune „L'Orient“ a se redica in Bucuresci. Acest'a ar' avé de a perpetua glori'a armatei romane din campania trecuta.

— Romania — focalariu de civilizatiune, situata allaturi cu alte poporatiuni pe cari presintelu resbelu le-a aratat cu multu mai puçinu civilizate decâtu Latiniu dela Dunare, Romania — serie diuariulu ital. „Il Diritto“ — unita si compacta in midioloculu a numerose sfaramaturi de nationalitati si de rase disperechiate, Romania cauta totu mai multu se esereite in peninsula balcanica o influentia civilizatore. Acum, mai multu decâtu in trecutu, Romania e unu adeveratu ante-postu alu civilizatiunei Occidentelui, si cu ochii întorsi spre Oriente. Si totulu ne asecura cá unu poporu care a eretatu cá posiede atât'a valóre in dilele de batalia si atât'a virtute de sacrificiu in dilele de deliu, nu va fi mai pe josu de victorea s'a missiune.

— Unu statu de mai multu de 5 milioane locuitori, civilisatu si serguitoriu, in cele mai favorabile relatiuni materiali si geografice — dice diuariulu germ. „Der Osten“ — Romania e chemata se devie o Belgia orientala; inaintea ei se deschide unu viitoriu mare si stralucitu. Luptatori vechi si sinceri ai intereselor ei, noi ne bucuramu de triumfurile s'ale si ne semnifu fericit: de-a fi ajunsu diu'a, in ca-

re Natiunea româna libera si neaternata si a ocupatu loculu in consiliulu Natiunilor independente ale Europei cá egela intru egali, par inter pares. Urâmu Romaniei se pasiesca mai departo pe acést'a cale pe care a intratu intru unu modu atâtu de stralucitu si îi esprimamu, felicitarile nostre cu cuvintelu vechiulu versu latian: Vivat, crescat, floreat — Traesca, cresca si infloresca!

— Intru amentirea invingerilor reportate de ostrile române in lupt'a cu Turcii s'au decisu a se schimbá numele si a urmatoriloru strade din Bucuresci, si anume: Calea Craiovei se va numi Calea Babovei, Calea Herestrelui = Calea Dorobantiniui, Strada Tergovistei = Calea Grivitei, Calea Velvedore = Calea Plevnei, Strada Germana = Calea Smârdanui, Calea Vergului = Calea Calarasi, Calea Spirei = Calea 13 Septemvrie, Calea Filaretu = Calea 11 Juniu, Bulevardulu dela Cismegiu inainte = Bulevardulu Independentei.

— Ranitii ostriloru romane aflatori in Bucuresci in numeru de 400 au foste intrunuti prin MM. LL. Regale Domnulu si Domn'a Romaniloru in 10/22 oct. la Cotroceni in curtea palatului, la unu prândiu domnescu. MM. LL. Regale au trecut pe din sîntea frontului ranitiloru însruti in giurulu besericei, adresându urrarea: Sanetate, Voiniciei!, la cere ei au respunsu cu strigari de: Traiesca M. S. Domnulu! Traiesca M. S. Dómna! Apoi Prea Inaltiatulu Domnu alu Romaniei a distribuitu medaliele „Virtutea militara“ si „Aperatoriloru Independentei“ precum si crucea „Trecorea Dunareii“ aceloru din raniti cari nu le primiserá inca. M. S. Dómna cu indatarea s'a iubire si ingrigire a cercetat pe raniti de starea ranelor si de impregiurari in cari le-au capetatu. Dupa acea raniti s'au asediatu la mese; si mai multu din trénsii au inchinat in sanetatea Augustiloru Soverani ai Romaniei libere si independente. In urma Inaltimelu Loru Regale au impartitu ranitiloru diterite obiecte si haine de érna.

— Soveranulu Romaniloru si tuturor successoriloru lui i-au recunoscutu titulu de Altfetia Regala: MM. SS. Imperatoriulu Austriei si Regele Ungariei, Regina Marei Britanii, Presiedintele Republicei franceze, Regele Italiei, Imperatoriulu Germaniei si Rege alu Prusiei si Imperatoriulu tuturor Rusiloru; totusiu dorenti'a Altfetiei Sale Regale Domnulu Româniloru este cá in tote actele publice sese pastreze si de aici inainte traditional'a agrave de »Mári'a T'a«

— Elisabeta este numirea unei cruce commemorative infintiate in Romania, cu scopulu de a distinge prin ea pre damelu romane, cari au venitu in ajutoriulu ostasiloru raniti ori bolnaviti in resbelulu trecutu. Conferirea acestei cruce se tiene de competenta Altfetiei Sale Regale Elisabeta Domn'a Romaniloru.

— Dobrogea, — in urm'a hotaririi Congresului dela Berlin, — va forma de aici inainte o parte întregitoare a Romaniei, Dobrogenii au invitatu mai adese-ori pe guvernulu Romaniei cá se grabesca a-i lua sub stapânirea si scutintia s'a; si in urm'a acestor'a in diu'a de 14/26 octomvrie Ostirea româna au si in trecutu Dobrogea si ace'a o-au lúatu sub scutintia si biruintia stapânirei române, care acumu a si inceputu a organisa acolo o administratiune politica si judiciaria nationala.

— Basarabi'a i rapita. Nobil'a natiune româna — serie diuariulu ital. »Il Diritto« — si-a indeplinitu sacrificiulu: Consumatum est — s'a terminatu! — Basarabi'a nu mai este a ei. Congresulu dela Berlinu a pus'o sub do-

minatiunea nemarginitului imperiu rusu. Apele Prutului, cari curgea pâna acum între frati, astăzi însemneza fruntari'a care separăza done staturi; si s'a imbucarat cu acést'a umbr'a lui Nicolae si s'a spalatu ce'a ce Ttarulu actualu consideră că ce'a mai mare rusine a tractatului din Parisu. Consummatum est! Diu'a de 9/21 oct. a. c. va fi însemnata in istoria cu litere de doliu pentru Romani'a si cu emblem'a ocarei pentru Rusi'a; că-ci in diu'a acést'a Rusi'a a luat cu nedreptate dela soçi'a s'a de lupta — Romani'a — pre scump'a soriora a acesteia — Basarabi'a. Ado scumpa soriora! Rabdă încă pâna va resari asupra-ne diu'a dreptatiei!

— Mare trebuie se fie durerea osteniloru — dice „Romania libera“ — candu vedu că cu tota barbatesc'a loru jertfa, nu s'a potutu scapă Basarabi'a din mâna aliaților nostri (Rusi), dar' in mijloculu dureriloru, nu trebuie se pierdemu speranti'a. Venivă o di, candu vă roși pe ceru auror'a nationalitatiloru; atunci armat'a noastră, înfăcărata de suvenirea Grivitei, Rahovei, Plevnei si Smărdanului, va sci se-si face dotori'a, spre a făptui visulu de aurulu neamului românesc.

— Inaugurarea inca a doue Comune române noue. In legatura cu celea descrire mai susu despre înangurarea noiei comune române, numita Curcanii suntemu fericitii a poté luă notiția in acestu locu despre înangurarea inca a doue comune române noue: si anume Comun'a *Insuratiei* pe mosi'a Musetieanc'a, proprietatea statului român, in judetiulu Brail'a, a'au înanguratu in 12/24 oct., 6r' in 16/28 oct. s'a înanguratu comun'a *Rosiorii* in plas'a Balt'a totu in judetiulu Brail'a.

— Finaciela Romaniei in calea de antăi optu luni ale anulu curentu arăta unu venitu de 97,206,408 lei 61 bani adeca cu 45,636,525 lei 89 bani mai multa decatu acel'asiu restempru alu anulu trecut si cu 3,333,975 lei 16 bani mai multu de cātu se prevedinea in bugetu.

— Regimentulu romanu bucovineanu Brn Kellner fū laudatu si aplaudatu pentru distins'a bravura si neînfruntat'a vitejia ce au desfasurat in 20 septem. a. c. in lupt'a de lângă Glăsenati in Bosni'a.

— Leonida Popu colonelulu romanu, sub-sieflu alu statului majoru dela cartierulu generalu din Bosni'a fū decoratu cu coron'a de feru clas'a a doua, — care decoratiune se da numai pentru mari viteji bellice.

— Spre organizarea armatei Persiei in urma cererei Siahului, s'au trimisu mai multi oficiali alisi din armat'a austriaca.

— Advocatulu Georgiu Secula din Bal'a de Crisiva s'a mutat in Deva.

— Ocuparea Bosniei au constat Austro-Ungariei pâna in 16/28 octomvre 102,710,000 fl., din cari Austria au acoperitu 70,459,000 fl., 6r' Ungaria 32 milioane 250,940 fl. v. a.

— Orasulu Milano a hotaritu redicarea unui monumentu de bronzu, in mentirea reparațiilor Rege alu Italiei Victoru Emanuelu, pentru care acupu au si prevediutu in bugetu 400,000 franci.

— Adunarea generala a Societatii pentru fondu de teatru romanu amânata din unele cause, se va intruni la 5/17 si 6/18 noiembrie a. c. in Alb-Juli'a. Vede mai pre largu in nrulu 4 alu foiei nostre.

— Libraria romana a înfiintatu in Brasievu Dlu Jenu Corneliu Taciu.

— Una domnișora letăta cu numele Anna Irisch are, in calitate de secretaria, Ministrulu de interio a Statulu-Unite. Abia de 20 ani si posedu in mare parte cunoscanti'a limbiloru clasice si moderne. Ea țiene correspondenti'a ministeriale cu statulu din afora. Afara de ac'e se ocupa si cu literatur'a, asiđ in diilela acesteia a finita traducerea in limba engleza a tuturor operelor lui Auerbach.

— Apetit'u bunu. La balulu arangiatu mai decurandu, prin Presidele Republicii franceze, in Versailles s'au petrecutu: 2000 buteliu champagneu, 1200 buteliu vinu de bordeaux, 2000 litre pancia, 2400 litre cafea ghiagiosa, 4000 tave de ciocolata, 500 gaine, 400 potărnicu, 50 siace si 100 chilo de compotu. Se fă de bene!

— Dr. Vasiliu Lucaci protu a Dieceei de Gherla doctoru in filosofie si teologia, se dooune de Profesoru a limbii si Literaturoi romane precum si a Religiozii gr. cat. la gymnasulu superioru din Satu-mare.

— Hymen. Se cunună: Domnulu Arseniu P. Bunea cu Domnișoro Regina Boeriu la 27 octomvre in Vadu. — Dlu Joana Tartia cu Dr'a Ludovic'a Ciurliocanu la 27 oct. in Ormanu. — Dlu Teodoru Farcasiu cu Dr'a Victori'a P. Muresianu la 27 oct. in Santmargita. — Dlu Simeonu Popu cu nepot'a noștra Susanna Vamocanu Negrutia la 10 noiembrie in Cietoculu. — Dlu Andreu Centea cu Dr'a Corneli'a Dragosia la 14 noiembrie in Bobota.

Proprietaru, Editoru si Redactoru respundietoriu: **Nicolae F. Negrutiu.**

Imprimari'a lui Joannu Stein in Clusiu.

— „Albina Carpatilor“ intrerupta in urm'a decedarei multu regretatului ei Redactore Jonu A. Lapedatu — va reaparé in Sabiiu sub Redactiunea Dlui *Iosifu Popescu*, in editur'a Dlui *Visarion Roman* la 15 si ultim'a di a fie-carei lune, in numeri câte de 2 côle. Pretiulu abonamentului pe annu 6 fl. pe 1/2 annu 3 fl. pe 1/4 annu 1 fl. 50 cr. e a se tramite la Dlu Editoru in Sabiiu.

— *La Voce d' Italia* — Vocea Italiei. Este titlulu unui diuaru ce cunoscutulu publicistu filo-romanu Enrico Croce a înfiintatu in Bucuresci. Acestu diuaru apare Joi'a si Domineca si are scopulu principalu da a legă mai strênsu sentimentele celoru doue natiuni surori si de a le fee mai cunoscute între sene. Textulu e scrisu in limbile: italiana si romana. Pretiulu pe annu e 20 franci — lei noi. Nrulu 1 aparatu in 19/31 octomvre cuprinde materia interesante; noi ni-om luă voi'a a reproduce câte ceva din acestu diuaru, carui urram durata lunga si prospera.

— Monumentu lui Al. Papiu Harianu va se-i redice Societate a academica romana spre care scopu a si prevediutu in bugetulu anulu 1878/9 o suma de 5800 lei noi. Totu acosta societate a hotaritu a dá ereditoru numitulu barbatu multu regretatu alu Natiunei romane 1200 lei noi si a-i cumperă biblioteca.

## Logogriфу.

De Hygea

Din urmatorele 38 silabe se petu formă 15 cuvinte, din a carorulu litero initiali — cetite de susu in josu — evene numele unei foia romana, éra din literle finali — cetite de josu in susu — evene numele redactorelui acelei foia:

Jiu, lu, re, au, li, ungh, re, mu, a, fen, manu, leu, i, di, ly, sac, ne, fa, ca, var, tar, re, ma, fant, u, curg, ve, di, un, e, lu, de, i, ma, gu, lu, ge, al.

1. Nume barbatescu. 2. Orasiu in Romania. 3. Titlulu Principiloru ereditari in Spani'a. 4. Familia nobila in Romani'a. 5. Orasiu in Ungari'a. 6. Legislatoru Spartanu. 7. Provincia italiana. 8. Dieitate câmpănescă in Mithologia. 9. Verbu auxiliariu. 10. Celu mai dulce cuventu in tôte limbile. 11. Ceva ce noi toti avemu in ôre-care etate e vietiei. 12. Imperator-le Codriloru. 13. Unu nume din Biblia. 14. Titulu turcescu. 15. Unu poetu din Danemarca.

Terminulu pestru deslegare a 10 22 noiembrie. — Intre gacitori se vora sortia doue icôna forte frumoșe si protioșe, cari voru pote servi de p-dôba in veri-ce salona.

## Deslegarea Gacituri cu numeri din nr. 4.

EQBIEA de V. R. Buticescu.

Pe cararea din livada                      Frundi'a 'n crângu sloptescu-a  
Trece mândr'a superata.                      gale,  
Unde, unde copilitia?                      Ea 'si face trei cruci grele,  
In valcea la fontăntia,                      Lacremile-i curgu marga.Se aduce apa 'n coficia.

Dar' in satu e nunta mare,                      Mirele-i la cununia  
Sbera nuntasiu calare, —                      Pop'a cănta „Isaia. . .“  
Feta dalbe, fetu june                      — Dar' prin satu ce s'auite  
Staroste, nanasi si aune                      resuna?  
Mergu, doi miri că se cunune.                      — Veste mare: că o dina  
Colo 'n vale mândr'a plauge,                      S'a 'necatu in cea fontănta!  
Sta ce sta si se descinge.

Bene o-au deslegatu: Domnelo si Domnișoro: Emil'a Popu n. Marcusiu, Lur'a Silvi'a Soborc'a, Mari'a Victori'a Blasiann n. de Andray, Idoni'a Dumai'a, Corneli'a Dragosiu, Corneli'a Galu, Lu'a Pistoa, Mari'a Popu, Ludovic'a Iliza; si Domni: Josifu Norzau, Gabrielu Aloasiu, Basiliu Olteanu, Joannu Popu Rotegianulu, Joannu Popu Sapiianulu.

In am'a sortitului escutate in 10/22 octomvie, premiulu escritu l'a dobanditu: Domnulu Basiliu Olteanu din Blasiu.

— Gacitur'a de siacu din nrulu 3 o-a mai deslegatu bene Domnulu Joannu Tarnavschii din Broscoutu.